

Braşovai Lapok

Ára 5 le

Szombat
1932 * január 2

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

2. szám
XXXVIII évtőlvm

Ára 5 le

ÜNNEPI REGÉK

Irtá: Tanódy Endre

Az olvasó asztalt még mindig nyomja néhány kiló karácsonyi ujság, millió és millió kihűlt kis betűvulkán, az elnémult egynapos törpe lázadók milliói, a papírtetőt vigasztalan enyészete, amiben az „örökre” és a „soha” hangtalanul összelelkezik. De, — miként elhunyt helyi tekintélyek sirjánál hosszukabátos szónokok nem mindig találóan mondják, — ezeknek csakugyan megkezdődik új élete a halhatatlanságban és maradtak az eszméletlen jelenlétükben. Élnék, mint kortörténeti adatok, az élet lávája bennük alvad át és kívül át történelemmé.

Néhány napos történelmek és bennük egy korszakas egész lelke, a mára alkalmazva: — egész lelkiönaglás.

A válságbeteg lélek jellemzője, hogy iránytalanságban nem tud összeférni a józan valóságokkal. Ez a valóság akármilyen borzalmas is, de van és az egészséges értelem első törvénye, hogy vele megbékéljen, átkuassa, okait, mozgásait, hatásait kikeresse és kibogozza. A jelenben nyugodtan uszó szemlélet a lélek és gondolkodás egészséges és természetes állapota. Elragadni a jelen valóságából, betörni hol a jövőbe, hol a múltba, égre törni és visszarokkadni, ez meg a romantika láza vagy hideglelése.

Lapozgatva a néhány nap alatt kihűlt írásokat, meg lehet találni ezeket a kitérési kísérleteket és főként a hatalomban benne, vagy ahhoz közelülők megnyilatkozásaiban.

A „világötletesség”-ről beszélnek, mikor arról van szó, hogy a nagy tömegek nem bírnak vásárolni és az eladatlán áru felhalmozódik. A „bizalmatlanság örületéről”, mikor az egyébként hívós problémáról van szó, hogy a gazdasági válság törvényszerűen kitermeli a hitelválságot, mert aki egyszer bebizonyította, hogy a magáét jól el tudta vésztetni, annak senki sem adja oda, — változatlan körülmények között, — a sajátját, hogy azt is elveszítse.

A „népek békéjének” elcsépett betlehemes játékát emlegetik, mikor senki sem tartja már a béke vallását, csak éppen az összes népek, miközben a politika és gazdaság vezérei vámháborút folytatnak és gyártják a puska- port a másik fajta háborúhoz, amelyet egyezményekben tiltott gyümölcse tettek, hogy annál kíváncsiabb legyen.

És ábrándoznak ezek a szárnyra kelt politikuskok és bankárok arról, hogy a hitelező országok aranya átvándorol az adósokhoz, miként a tifuszbeteg zamatos beafestékről álmodik, a lehetetlenségről, mert egyelőre még úgy van, hogy az adós tartozik a hitelezőnek fizetni és nem megfordítva és ez kölcsön sem adhatja az aranyát, mert az adóst nem engedni áruval fizetni, mert a hitelező nem importálni, hanem exportálni akar, mindenki eladni akar és senki sem bír venni.

Regék ezek, karácsonyi regék! És minden ilyen írás tele hasonlatokkal, amelyek különböző idegen világokba ragadják az embert, közbömbös, hogy melyikbe, a fontos csak az, hogy kiragadják a válság higgadt és tudományos vizsgálatából, amint az idegbetegnél sem fontos, hogy hová utazik el, fontos csak az, hogy el menjen hazulról.

Mit akar ez a neoromantika, ez a repülőharc, amelyben az győz, aki egy felhőreteggel magasabbra tud emelkedni és sürűbb ködből ropogtatja a frázisok gépfegyverét?

Hová repülnek ezek az egyszerre így megszépült lelkek, kenetlenül csikorgó illés-szereiken, a nap gyémántporában?

A felelősség elől bizonyára nem kell menekülniök, hiszen senki sem vonja őket felelősségre. Ernyedtebben és aléltabban nem terült el még világ a végzet ökölcspánsai alatt, mint ez a világ. Rengeteg agitátor és titkos rendőr kell hozzá, hogy itt-ott megmozduljanak a nyugati államokban, abból az okból és célból, hogy legyen mit gyorsan és sikeresen levérni.

Ezek a regósok valamit, valami egyebet akarnak és egyebet keresnek. Akarják és keresik a módját, hogyan lehetne elkerülni nem a válság beismerését, mert ez meg van haladva, hanem a válság orvosolhatatlanságának a beismerését, ami még hátra van, ott van a regényes ködfelhők mögött. A likvidációs pont elérkezett akarják kimesélni a világból.

Azt az egy szót, a prózai, a kalmár, a pénzügyes, a munkamegyer, — az inflációt. A lélek felélt és óhajta óhajtottat, a tabut, a mely taszit és vonz, az egyedüli békés és vértelen szabadságharcot, amelyet az angol irodok szemrebbenés nélkül megcsináltak és kiszabadítottak magukat és országaikat bilincseikből.

Amerika déli államait véres polgárháborúval kellett a rabszolgaságból kiszabadítani. Közép- és Kelet-Európa eladósodott népeit az infláció vértelen műtete szabadithatja csak föl. Aki fizetéseképtelen, annak csődöt kell mondani. Nem lehet új életet kezdeni még a

Agrárkiviteli szövetség készül Románia, Bulgária és Jugoszlávia között

Bukarest, december 31.

Megirtuk, hogy Románia és Bulgária megbízottai december 12-én Szófiában tartott értékesítőkonferencián kötöttek a román és bolgár fogyasztási szövetkezetek agrártermékeinek kicserélésére. Tegnap, szerdán,

a romániai fogyasztási szövetkezetek bukaresti központja ezt az egyezményt ratifikálta.

Ezzel kapcsolatban a bukaresti lapok

Hivatalosan is megerősítik az orosz—román tárgyalások hírét

Rigában ülnek össze a két állam képviselői

Ghica külügyminiszter látogatása Pilsudskynál

Bukarest, december 31.

A román—orsz megnevezésmadási szerződésre vonatkozó tárgyalások hírét a bukaresti külügyminisztérium most hivatalosan is megerősítette. A külügyminisztérium hivatalos kommunikéje szerint az orosz—román tárgyalások szoros kapcsolatban állnak azokkal a tárgyalásokkal, amelyeket a szovjet már régebben lefolytatott Franciaország és Lengyelország kormányával. A tárgyalások közvetlenek lesznek, rövid ideig tartanak, miután

a román—orsz egyezmény szövege teljesen azonos lesz azoknak az egyezményeknek a szövegével, amelyeket a franciákkal és lengyelekkel már előkészítettek.

Beavatott helyről származó értesülésünk szerint a román—orsz megnevezésmadási szerződésnek igen mélyreható következményei lesznek a két állam egymáshoz való viszonyában.

Románia állítólag hajlandónak mutatkozik arra, hogy a szovjetet elismerje és vele felvegye a diplomáciai és gazdasági érintkezést. Oroszország viszont beszűnt mindenféle propagandát Románia területén.

A kisántant államainak egyelőre nincsen semmiféle aggrálya a román—orsz egyezmény megkötése ellen.

A bukaresti sajtó pártállás szerint különféleképpen fűz megjegyzéseket az egyezmény feltételeihez. A demokratikus irányú lapok örömmel veszik tudomásul, hogy Oroszország és Románia függő ügyeit végre elrendezik, a jobboldali sajtó azonban, élén az Univerzálal, aggalyskodik a román—szovjet barátsággal szemben. A liberális lapok eléggé szordinósan innak ugyan, de feleslegesen tartják, hogy Románia egyelőre felvegye a diplomáciai érintkezést is a szovjetek köztársaságával.

Lapzártakor érkezett jelentések szerint az orosz—román egyezmény megkötésére irányuló tárgyalások színhelyében is megállapodás történt, még pedig úgy,

lélekvándorlás tanai szerint sem, míg előző hüvelyéből a lélek kiszakadni nem birt.

Hányszor láttuk és mindig ugyanugy, hogy a bukott ember hetekig emésztette magát, elsovadt és belevénült, míg egy álmatlan éjszaka után átadta kulcsait és elszakadván a vagyonroncsoktól, új erővel, két karjával, szabadon uszott új partok felé.

Ez a beismerés, bevallás és letisztázódás az állam és a népek gazdaságában inflációs formák között történik és ennek az eltakaro képlete a karácsonyi regék zsenilisen izgatott romantikája.

Dickens karácsonyi regéje így kezdődik: „Marley meghalt, efelől nincs semmi kétség.” Az infláció meghalt, így gondolják ezek a karácsonyi regesorozatok. Óriási tévedés. Marlev halt meg, az infláció már él és ez az, ami felől nincsen semmi kétség. El es utban van, hogy a nagy konszolidálók és konzerválók helyett elvégezze az újra élesztett ember konszolidálását és konzerválását.

arról számolnak be, hogy a közel jövőben újra hasonló jellegű konferenciát tartanak Jugoszlávia bevonásával, még pedig azzal a céllal, hogy

megteremtsék a három Balkán-állam agrárexport szövetségét.

Ha ez a konferencia sikerrel zárja le tárgyalásait, a hozott határozatokat a szófiai egyezményrel együtt a Konstantinápolyban megtartott Balkán-konferencián egyetlen eredményének kell tekintenünk.

hogy a román álláspont győzedelmeskedett.

Ezek szerint Románia és a szovjet megbízottai Rigában ülnek össze a zöld asztal mellett. Az időpont egyelőre bizonytalan.

Ghica külügyminiszter egyébként január 7-én indul Párisból Varsóba Semberk gróf bukaresti lengyel követ kíséretében. Ghica külügyminiszter 8-án délután 11 órakor tesz látogatást Pilsudszky marsallnál, akinek bukaresti és szinajai látogatásai alkalmával a román—orsz megnevezésmadási szerződés gondolata kibontakozott és a megvalósítás útjára lépett. Ghica külügyminiszter január 10-én utazik el a lengyel fővárosból.

Ezzel kapcsolatban itt említjük meg azt is, hogy a külügyminiszternek a közel jövőben még egy külföldi útja lesz: január 17-én Nagypáradon keresztül Prágába utazik, ahol két napig tárgyal a csehszlovák kormány tagjaival.

A lausannei konferencia — rövid pihenés

London, december 31.

A lapok érdeklődésének előterében a lausannei konferencia áll. Általános a vélemény, hogy az Egyesült Államok részvétele nélkül a konferencia nem fog tudni eredményt létrehozni. Az adós államok kénytelenek lesznek bejelenteni, hogy nem tudnak fizetni az Egyesült Államoknak, amit viszont Amerika a fizetések megtagadásának fog minősíteni.

Abban az esetben, ha Németország megkapná a terbevert hároméves moratóriumot, úgy ezt a kedvezményt minden valószínűség szerint Magyarországra is kiterjesztik.

A „Daily Telegraph” egyébként azt hiszi, hogy a lausannei konferencia Európa mai izgalmaj között nem lesz egyéb, mint rövid pihenés.

Az évvégi világbilánc

Bukarest, december 31.

Számtalan régi és dicső hagyománynak hatalmas porbahullását értük meg ebben a leltő esztendőben, bizonyára nem fogja hát értelmezni a nyájas olvasó, ha elállunk ezuttal attól a sajtó-tradíciótól, lapszokástól is, hogy kerek, időrendbeli visszapillantásban foglaljuk össze a múlt év országos és világpolitikai eseményeit. Mit is értenék vele?

Ami 1931-ben a világgazdasági és politikai élet terén történt, nem egyéb, csupa negatívum, züllés, leromlás, ezzel párhuzamosan pedig a végzetessé válható bajok többé-kevésbé helyes megállapításánál és a különböző orvoslási módzatok hangoztatásánál. Az egész esztendő folyamán az örületig hallottuk a megállapítást: a válság általános, mindenütt egyazon tünetekben — munkaélküliségben, éhezésben, pénzügyi krachokban, a kereskedelem pangásában, elviselhetetlen adóterhekben, stb. — nyilvánul meg, majd az okok folytonos fejtegetését: jóvátételi és háborus adósságok, mértéktelen fegyverkezés, szüntelen vámháború, egyidejűleg pedig a megoldásra vonatkozó jámbor óhajokat, javaslatokat és terveket, amelyek mind a nemzetközi megbékélés, összefogás és együttműködés sürgetésében csúcsosodtak ki. Mindez már „a könyökön jön ki” és csak maszlagnak tűnik, miután a felismerést egyszer sem követte komoly lépés és tett a megelőzés felé.

A helyzet kulcsa mindössze két nagyhatalom, — az Amerikai Egyesült Államok és Franciaország kezében van s a többi ország mind tőlük várja, hogy valamit tegyenek a kibontakozás érdekében. A két Shylock azonban még mindig úgy találja, hogy nincs helye az eddigi elvek és rendszer módosításának.

Igy azután az ó-év világpolitikája továbbra is az átkos „hibás kör”-ben mozog s nem jutott el odáig, hogy elhatározzon szétfűzje azt. Egy sereg állam ugyan kénytelen volt kivágni valutája alól a gáncsolóvá vált hagyományos aranyfedezetet, élén a tisztelességen megőszült Albionnal, amelynek egyben lomtárba kellett csapnia az ősi szabadelvű kapitalizmus lényegbevágó kellékeit is, — de a világgazdaság mégsem jutott közelebb a válságból való kikészülés biztos útjához.

A visszapillantó, összefoglaló évvégi szemle, a szokványos évkronika csak miruszt, elkeserítő hiányt ad.

A világpolitikai mérlegnek ez a deficitje, katasztrófával fenyegető passzióitása természetesen nem maradhat hatástalanul az új esztendő nemzetközi üzletmenetére és tevékenységére. S amint minden valamennyire rendes magánállatnál hasonló esetben, a számszámadások tanulságaképpen elkerülhetlenül jönnie kell a világgazdaság Páris és Washington irányította nagykönyvelésében is a könyörtelen valósághoz való alkalmazkodás belátásának: a kényszerű leírásoknak, vagy legalább is megegyezésses konvertálásoknak. Januárban, az új jóvátételi értekezleten, februárban pedig a lesserelei konferencián lehetetlen lesz már ez elől kitérni. Most már valóban nem odázható el sokáig a leromlott fizető-képesség s ezzel kapcsolatban a tartozások revíziója minden vonalon.

Mundegy, bármennyire húzódzik is a világgazdasági helyzet jelenlegi két ura a rideg realitások felfedésétől és a velük való leszámolástól, bármennyire ragaszkodik is görcsösen ahhoz a felfogáshoz, hogy még mindig akad kipréselni való verezék, ha véres és fenyegető is, az adósokban, meg a válság legfőbb károsultjaiban, — az évvégi világbilánc a maga rettenetességében ugysz hiúvá tesz most már minden megalkodott hitet az élet által érvénytelenített kötelezettségek érintetlenségében.

Az új esztendőnek meg kell hoznia a döntő fordulatot: a halálosan nyavalygó világgazdaság fiktív könyvvitelét valószínűvé, realissá kell tennie, hogy az élet teljesen fel ne borítsa. A világgazdaságnak meg kell szabadulnia a háborus, jóvátételi és más természetellenesen felduzzadt adósságok terheitől, a fojtogatott hadikiadásoktól s ugyanezzel a lehetőséget kell kapnia arra, hogy kivérgeződjék az arany nemzetközi és a védoámok rabságából.

Mert különben 1932. vége előreláthatólag még passzív mérleggel sem fog zárulni...

Aktuális arcképek

1. I. Szilveszter pápa, akiről az év utolsó napját elnevezték. 2. Pandit Nehru, az indiai kongresszus elnöke, akit most letartóztattak. 3. és 4. Barbettes artista, a híres nőimittátor, meghalt. 5. Hirota, moszkvai japán követ, akit állítólag meg akartak gyilkolni.

A nap

LEVÉL A FOGHÁZBÓL

Ma valaki levelet csempészett ki részemre a vacaresti fogházból. A komor írás arról értesít, hogy a Karácsony, mely részünkre is, akik pedig bizonyos hipotézisek szerint szabadiában vagyunk, igen vigasztalan volt, a cellák világában drámai körülmények között zajlott le.

Nem szabad unosuntalan kihívni a részvevő és a felháborodást, mert a gyakori használat elköpíthatja a nemessebb emberi érzelmeket. Így csupán azt említem meg a levél tartalmából, hogy a rabok hiába várták az amnesztiát.

Az egész világon szinte minden állam szükségét érezte annak, hogy e keserű ünnepen, mely ki tudja, merre mutat utat, engedékeny legyen és emberibb kapcsolatot készítsen elő legalább azokkal a foglyokkal, akiknek mai bűnük holnap már érdem lehet. Bulgáriában szinte tökéletes a politikai rabok amnesztiája. Magyarország is széles ajtót nyitott. Franciaország minden előzetes bejelentés nélkül tárta fel a cellákat.

Románia viszont, mely hetek óta hirharangozta a kegyelmi lényt, megkeltözte az örök és újra edzette a rácsosakat.

— Pszichózis keletkezett közöttünk! — írja barátom —. Az ünnepet megelőző éjszaka nem feküdtünk le, beteges sóvárgással állóan sorba az ajtó előtt, várva a reggelt, mely e bocsát majd bennünket... Hídegek a cellák, valamennyien betegek vagyunk. Kopik a tüdők és köhögünk... A porkoláb meghallotta a zajt, felnyitotta az ajtót és látta, hogy valamennyien ott állunk libasorban.

— Bál... bál... hülyék! Szétülött közöttünk, ránkcsapta az ajtó.

És elkezdődött a Karácsony.

Mikes Imre

Január elejére várják Argeloiannut Párisba

Páris, december 31.

Az itteni lapok jelentése szerint Argeloiannu január elejére várják Párisba. Argeloiannu a közép- és déleuropai gazdasági kérdésekről óhajt tárgyalni a francia szakkörökkel.

Sven Hedin a békerevizióért

Berlin, december 31.

Sven Hedin, a világhírű svéd kutató, nyilatkozatot adott az egyik berlini lapnak a békeszerződés revíziójáról. — Sven Hedin kijelentette, hogy sem a versaillesi, sem a trianoni békeszerződések nem maradhatnak így, ugyancsak törölni kell a háborús adósságokat. A híres svéd kutató cikke rendkívüli feltűnést keltett.

BERLINI TÁVIRAT:

ASTRA MOZGÓ

Brassó

„Niemandland” film legnagyobb sikerét aratott stop, további két hétig műsoron tartjuk

Mozartsaal

Anglia újabb meghosszabbítást kíván a jóvátételi adósságokra

Nagy vihar lesz a jóvátételi konferencián

London, december 31.

Az angol kormány hivatalos távirati ügynöksége, a Reuter-iroda, a külügyminisztériumtól kapott értesülés alapján arról ad jelentést, hogy az angol kormány külföldi követségei útján javaslatot tett arra, hogy a jóvátételi konferenciát január 20-ára Lausanneban hívják össze. Ezzel kapcsolatban még azt is közli a Reuter-iroda jelentése, hogy az angol kormány az érdekelt államokkal újból tárgyalásokat kezd a jóvátételi problémák elintézéséről, mert azt reméli, hogy január 20-ig létrehozhatnak egy olyan előzetes megállapodást, amely a konferencia feladatait lényegesen megkönnyíti.

Érdekes az angol kormány álláspontja a jóvátételi fizetések teljesítésére vonatkozólag, amikor határozott kívánsága az, hogy a jóvátételi moratóriumot hosszabb idő-

re tolják ki s ez a meghosszabbítás sokkal nagyobb időre szóljon, mint amit a franciák elgondolnak.

Egészen bizonyos tehát, hogy ha az angol kezdeményezés sikerrel is jár, e pont körül a jóvátételi konferencián igen éles harc várható Anglia és Franciaország megbízottai között.

Beavatott politikai körök véleménye azonban meglehetősen pesszimista a januári jóvátételi konferencia eredményeit illetően. Ez a pesszimizmus indokolt is, mert

Amerika, amely a helyzet kulcsát a kezében tartja, nem is jelenik meg a konferencián.

Amerika tudniillik megunta a francia nyakasságot és arra az álláspontra helyezkedett, hogy kezdeményező felként többé nem ártja bele magát Európa ügyeibe.

Nagybányán tilos az eszperantó

Vándor Sándor most bebizonyítja, hogy az eszperantista az nem kommunista és visszamegy Nizzába kertészkedni, mert itt minden nagyon komplikált

Nagybánya, december 31.

Vándor Sándor atletatermetű ember, pedig bicserdista. Negyven körüli, de látszik rajta, hogy ötven éves akkor sem lesz, ha a hetvenedik évét tapossa. Tizenhárom éve bicserdista. Bicserdit még senki sem ismerte, mikor ő már a nyerskoszt hive volt.

Foglalkozása: Nizzában kertészkedik. Erdetileg könyvkereskedőnek készült, sőt még előbb orvosnövendék, de abbahagyta. Elment könyvkereskedőnek Bukarestbe. Magyar és orosz könyveket árult. A Nemzeti Színház előtt éveken át ott állott két hatalmas kirakat-reklámja, tele az idegen irodalom exotikumjával. A mesterségét abbahagyta, mert a könyvkereskedés is bosszúságokkal jár és nem lehet a szabad ég alatt könyvkereskedni. Nincsenek igényei, mert a primitívizmushoz való visszatérésnek apostola és így olyan életpályát keresett, amelyben primitív és ami még fontosabb, a szabad levegőn élhet. Kiválasztotta a földtekén egy kedves és kellemes klímájú talpalatnyi helyet, földet bérlet és azóta ott kertészkedik. Nizzát választotta. Nincs rossz gusztusa.

Az élet filozófiájáról beszélgetünk. Arról, hogy a primitívizmus lehet-e az embernek célja? Ma, amikor gyorsvonat és villanyvilágítás, repülőgép és hangosmozi van, szerintem — mondtam én — éppen azért küzdünk, hogy senkinek élete ne legyen primitív vegetálás tovább.

— Az emberek a kollektív társadalomért küzdenek — mondja most már ő —, pedig kommunizmus addig nem lesz

és nem is lehet, amíg az emberek nyerskoszt nem élnek.

— ???

— Csak a nyerskoszt bírta emberének érdeke, hogy adjon, felezzon és osztogadjon. Nézzé, ha nekem négy almám van és abból Önnek adok egyet, nem azon segítettem, akinok adtam, hanem magamon. Én jártam jól, mert így csak három almát eszem meg és nem négyet, kevesebbet fertőzőm magam és így egészségesebb maradhatok. Nekünk nyerskoszt élőknek minden sok, tehát mi adhatunk, mi élhetünk kollektivitásban. A mai ember addig, amíg a nyerskoszt szerezéséhez el nem érkezik, kommunista nem lehet.

Ime: a társadalmi és politikai mozgalmak a hagyma szemüvegén át.

És ez az előjáró azért kellett, hogy megérthessük, miért tiltották be Nagybanán az eszperantó tanfolyamot.

Vándor Sándor, aki utálja a politikát és utálja az emberi élet komplikációit, a tél elején Nizzából hazajött Nagybanánra. Évek óta nem látta nyolcvanöt éves apját és Nizzában sem terem télen a föld, tehát hazajöhetett. Nemcsak bicserdista, hanem eszperantista is és idehaza barátai rábeszélésére kurzust nyitott.

Befolyamodott a rendőrségre az a kérelem, hogy engedje meg a rendőrség ennek a kurzusnak megtartását. A rendőrség a folyamodványra nem válaszolt közvetlenül, de értesítette a nagybanányi Iparos Olvasókört arról, hogy tudomásul vette, miszerint Vándor Sándor a kör helyiségeiben eszperantó tanfolyamot

akar tartani. Veres József akkori rendőrfőkapitány közölte Vándorral, hogy ha engedélyezi is a kurzust, csak úgy engedélyezi, ha az díjtalan lesz.

A kurzust hat hétre tervezte az előadó professzor, aki Bukarestben éveket ez előtt a rendőrség és a detektiv testület tagjainak tartott eszperantó kurzusokat és úgy is hirdette, hogy munkásoknak az előadás díjtalan, de a polgári résztvevők a plakátokért, füzetekért és egyéb költségekért ötven-száz lejt fizetnek.

A kurzus megkezdődött: száz hallgató jelentkezett. Horribilis szám egy olyan kis városban, mint Nagybanánya. Munkások, tisztviselők, uriaszonyok, leányok, pajeszes talmudisták és a Mária kongregáció nő-tagjai jártak a kurzusra.

Négy és fél hét után, egy csendes és szorgalmas órán, az előadó közölte a hallgatókkal, hogy ez alatt az idő alatt olyan kitűnő eredményt értek el, hogy előadást tovább nem tart és a kurzust befejezi.

Öt perc múlva az egész város tudta, hogy a kurzust betiltották.

Vándor Sándor nem is tagadja:

— Felhívtak a rendőrségre és Moisan, a sziguranca főnöke közölte velem, hogy a kurzust azonnal hagyjam abba, mert ez egy kommunista kurzus. Elképedve hallgattam. Eppen az előbb mondtam Önnek: én nem vagyok kommunista, mert nem hiszem, hogy a dögevő ember kommunista lehessen, de ezenfelül is a kurzus tele volt kongreganista leányokkal, talmudistákkal, a kis városi intelligencia érdeklődőivel és természetesen munkásokkal is.

Hiába minden: nem engedték a kurzust tovább.

Közöltem a főnökkel, hogy ha befolyamodom Bukarestbe, azonnal engedélyt kapok, hiszen pompás összeköttetések vannak: én tanítottam a bukaresti rendőrséget eszperantóra.

— Ha Bukarest megengedi, megfelebezem — mondotta a sziguranca főnöke. — Nos és mit csinált? Folyamodott Bukarestbe?

— Igen, éppen most folyamodom és meg is kapom az engedélyt és ha megkapom, — nem tartom meg a kurzust. Csak meg akarom mutatni, hogy az eszperantó nem kommunizmus még — Nagybanán sem.

És Vándor Sándor nem tartja meg a kurzust. Nem szereti a komplikált életet, nem szereti ezt az egész tülekedést és verekedést. Nizzát szereti és a kert és a nyerskoszt és az új embert, aki primitív legyen és elvonult.

Igaz van: menjön vissza Nizzába. Menjen még messzebb. Itt minden komplikált. Itt, amihez nyúl az ember komplikált. Még a leegyszerűsített nemzetközi nyelvből is, az eszperantóból is, ha megkaparják — komplikáció lesz.

— sz.

Kina egész erejét mozgósítja

Peking, december hó 31.

Fang kínai tábornok kijelentette, hogy Kina egész erejét mozgósítja, hogy megállítsa a japánok előrenyomulását. A már-már kétségbeesztő helyzetet csak akkor sikerül megmenteni és tisztázni, ha Kina szentháborút indít Japán ellen.

Eppen ezért felhívást intézett az egész kínai birodalomhoz, amelyben felszólítja a népet a szentháborúra.

Több ezer teljesen meggyógyult

TÜDŐBETEG

igazolja kiváló hatását az Oláh Károly plebános által feltalált Antiphysin álmotag engedélyezett tüdőbeteg elleni gyógyszernek — Ismertető füzetet díjtalanul küld a gyógyszer készítője OSVÁTH gyógyszerár Tárgu-Mureş

Már a mérlegHITELESÍTŐK is?...

Deac Vasile pártfogásba veszi a mérlegHITELESÍTÉSI szakirodalmat

Egy 40 lejes panama hitelesített története

Sepsiszentgyörgy, december 31.

MérlegHITELESÍTŐ hivatal?

Igen, ilyen is van a haza és a köz javára. Eddig még nem volt arra precedens, hogy a kilókat, dekákat, grammokat, a litreket, deciket és rófokeket lepecsételje hivataloknál a panama jellemző illata felcsapott volna.

Sajnos, az a kis panama, amely a sepsiszentgyörgyi dekainspektorátus körül felburjánzott, olyan icike-picike a többi állami intézményeknél elkövetett visszaélésekhez képest, hogy nem is volna érdemes szót és nyomdafestéket pocsékolni rája. Mégsem sajnálunk néhány jó szót ettől a kedves kis esettől, mert minden jelentéktelensége mellett is ez az első panama a hazai relációkban, a melyet joggal és elvitathatatlanul nevezhetünk fajsúlyos, kipróbált, karátokban is esetleg lemérhető, fémjelzett és hiteles panamának.

Elkövetője megérdemli, hogy a hálás utókor, amelynek már nem lesz esetleg alkalma a panama jellemző illatában gyönyörködni, szobrot emeljen neki Sepsiszentgyörgy főterén. Történetünk hőseinek neve: Vasile Deac.

Ha akarod, nyájas olvasó, azt is mondhatnád, hogy: Deák László. Állása komoly és nagy szakértelmet igénylő állás: hivatalszolgája a sepsiszentgyörgyi komponafelügyelőségén.

Hát ez a Vasile Deac a panamista.

„Felháborító üzelmeivel”, — ahogyan azt komolyabb és nagyobb fajsúlyu panamák esetén írni szoktuk, — összeapanamázott eddig 40, azaz negyven lejt. Stabil és eddig még meg nem ingott hazai valutában.

Negyven lajos?... Bizony: 40! Deac Vasile nagyon jól tudja, hogy krajcárból lesz a forint és hogy aki a kicsit meg nem becsüli, az a többet sem érdemli meg... S ha már panamázik az ember, valahol csak el kell kezdeni?... Nos, Deac Vasile a következő módszerrel vágott új ösvényt a panamák aruvimí erdejében:

Hóna alá csapta a sepsiszentgyörgyi mérlegHITELESÍTŐ hivatalhoz rendszeresen járó Metrotechnica című, Bukarestben megjelenő szaklap néhány példányát és elindult az új ösvényen. Mielőtt célba futna, el kell árul-

nunk a tájékoztatlan olvasónak, hogy a Metrotechnica az a folyóirat, amelyben nincsenek szórakoztató novellák és hangulatos versikék, hanem komoly fejtegetések és képletek a különböző mérési és hitelesítési eljárásokra vonatkozólag. Tagadhatatlanul bölc és célirányos szaklap, különösen a hitelesítési szakmában működő szakértők számára, de tegyük fel a kérdést: Mi szüksége van arra egy vidéki kereskedőnek, akinél egy kiló patkószeg éppen olyan nehéz, mint egy kiló szemes fuszulyka.

Szóval: Deac Vasile hóna alatt a szakmai folyóirattal, megjelent Hollós Károly sepsiszentgyörgyi kereskedő üzletében. Nem volt ott abban a pillanatban senki, csak a kereskedő kisleánya. És Deac neki mondta el, hogy milyen fontos misszióban koptatja a vevőtől ugyem nagyon háborgatott üzlet kúszóbét:

— Itt van ez a folyóirat. Ezt meg kell venni. Ezt üzeni a főnök ur, aki a folyóirat terjesztésére parancsot kapott a kormánytól. Aki meg nem veszi, annak velünk gyűlik meg a baja.

Ilyenformán. A kisleány hiába szabadkozott, hogy nekik nem kell az ujság. Deac ur folytonosan a főnökre, meg a minisztériumra való hivatkozással végül is győzött. És inkasszált 40, azaz negyven lejt...

Ugy tudjuk, hogy Kiss Dezső sepsiszentgyörgyi kereskedőnél is tett hasonló vizitát Deac Vasile. Itt is tudott egy példányon. És itt is inkasszált 40 lejet.

És úgy tudjuk, hogy Dézi János kereskedőnél hiába fenyegetőzött a főnökkel, meg a

minisztériummal. Nem volt szerencséje.

A két sikeres és az egy sikertelen üzleten Deac Vasile 40 lejt keresett. Nettó, költségek nélkül. Ugy érte természetesen a dolgot, hogy a Metrotechnica kiadóhivatalának egy mérlegHITELESÍTŐHÖZ illő pontossággal el is számolta a példányonként járó 20 lejt bontárát. Mert, ha nem számolta el, akkor összesen 80 lejt keresett.

És ezért a pár garasért igazán nem volna érdemes egy szót is vesztegetni. Nincs olyan ember e széles hazában, aki irigyelne 40, vagy 80 lejt Deac Vasile-től. Ki tudja, mikor kapott utóljára fizetést? S ki tudja nagjósolni, hogy mikor kap legközelebb? Közben határozott jóítemény egy ilyen 80 lejes kis mellékkereset. Ehhez nem fér szó.

De ahhoz már igen, hogy a hatóság, amelyet ebben az esetben Deac Vasile képviselt, ilyen nem hiteles, nem verifikálható és nem is kvalifikálható uton-módon szedjen ki pénzt olyan zsebekből, amelyekbe a 40 és 80 lejek mindenfajta próbát, — kivéve az adó-megpróbáltatást, — kiálló kemény és verjétek munkának gyümölcseként hullanak.

A mérleget lezárhatjuk. A panamisták és visszaélők galériájában egy szerény, de nem érdemtelenül bitorolt hely Deac Vasile-t is megilleti. Büszke lehet, mert a mérlegHITELESÍTÉSI szakmát ő terelte be a panamák aruvimí erdejébe. Megelégedetten hajthatja át a fejét, hacsak azok a hatóságok, amelyek az ilyen visszaéléseket meg szokták torolni, nem adnak más fémjelzést a hivatalos tekintély ilyen olcsó és nem hitelesíthető felhasználásáért... — fz —

Hol töltjük a Szilvesztert?

Bukarestben:

Csak a BAVARIA

Hangverseny, kávéház és étteremben lehet Bukarestben kellemesen és vígan, mérsékelt árak mellett a Szilveszter éjszakát eltölteni. Mulatság, tánc, meglepetések.

1931—32.

SZILVESZTERI-MULATSÁG

Foglaltasson asztalokat idejében!

A Capşa ház

Gazdag menüt szolgál fel.

Nagy meglepetések szenzációs kabaréműtárványok. elsősorban Martha Krueger és Wladimir Karnezky fellépése.

Szenzációs januári kabaré műsor, melyből kiemeljük a következő számokat:

Jean Daya

Párizs szenzációja és más új műsorszámok.

CARLTON BAR

BUKAREST, STR. ENEL 2.

Jean Kaiser gazdát.

Tic-Tac

Bukarest,

Bld. Elisabeta (Capitol mozgó mellett)

Rövidesen megnyílik ez az elegáns népszerű és olcsó helyiség. Éjjel-nappal ugyanazok az olcsó árak.

Az ünnepek alatt és az egész 1932. esztendőben használják kizárólag

ARABIA-kávét

(Bukarest, Str. Lipsani 19.) Finom különlegességek, mérsékelt árakon.

Dealul Mare és Viile Zossima Valea Călugărească az utólréhetetlen

FAJBOR

idei és régi évfolyamokból,

16 lej

literenként, régi fajbor. Kapható a termelőnél: Bukarest, Calea Rahovei 56—58.

COLOS BAR AUTOMAT

Bukarest, Bd. Elisabeta 2. — Telefon 341/14. Cercul Militar palotájában

Szilveszter-esti ünnepély

50.— Lei-es különleges terítéssel.

Lesz tánc, mulatság a kitűnő Colos borok és Bragadiru-féle special sör mellett.

A jó társaság

Szilveszter éjjelét

Bukarestben természetesen a

Piccadilly

kávéház-étteremben ünnepli.

Tánc, confetti, meglepetések,

Polgári árak

Szilveszter-est 1932.

rendezi a PITPALACUL társaság a Majestic színház

termében a társulat részvételével. — Gazdag menüt talál az „Ingerul Abastriu” (Kék Angyal) bar — Két Jazz zenekar, tánc, meglepetések stb. — Foglaltasson idejében asztalokat a Majestic színház pénztáránál

Az előkelő közönség találkozik a karácsonyi ünnepek alkalmával a

PRESTO Automata-bar

BUKAREST

Bul. Academiei No. 4

A főváros leglátogatottabb és legjobban felszerelt helyisége

Foglaltasson Szilveszterre idejében asztalokat.

Meglepetések!

PALERMO nagy kávéház

1932. Szilveszter-est alkalmára tisztelt vendégeinek gazdag menüt ajánl fix árak mellett.

Kérjük, foglaljanak le idejében asztalokat.

BERBEC-étterem

BUKAREST

Bd. Elisabeta 43. (a Lic. Lázár-szemből)

Választékos ételek és híres italok, gazdag ételapon

a karácsonyi ünnepekre és Szilveszter éjszakájára

bőséges kitűnő menüt készít elő

Magyar zene, énekkórus stb. Grigoros Rusec énekes új kuplékkal és románcokkal szórakoztatja a közönséget. Kitűnően fog szórakozni, ki-világos virradatig. Speciális rostonsültek.

Mi otthon töltjük a szilvesztert

s e helyett gyönyörű dolgokat vásárolunk az

Első Bánati Ezüstárúgyár Rt.

bukaresti kiállításán. (Pasagiul Imobiliár 6.). — Elvállal ezüstözést és aranyozást, elsőrangú kivitelben. — Ajándéktárgyak már 400.— lejtől. Gyári árak.

Brassóban:

„ELITE“-kávéházban

Kitűnő szalon és cigányzenekar! 11 órai kezdettel művészi kabaré előadás. Asztalok előre lefoglalhatók! Társasvacsorák megrendelhetők! Éjféltől az összes jelenlevők részvételével díjtalan tombola.

„Európa Bár“

Világvárosi műsor! — Gidali Jazz Tangó zenekar — Szilveszter éjjelén malac, léggömb és tükör-osztogatás

„CENTRAL“ kávéház

Elismert jó italok
Finom hideg bufet — Korhely leves
PUSZTAI BÉLA muzsikál!

Édes Lyukban Halvaninál Virágsor 14.

Elismert jó konyha! Saját hozott és készített borok! Korhely leves! — Olcsó árak! Elsőrendű muzsika! Mindenki röj! Pel!

Hol töltjük a szilvesztert?

a „Fehér Bárány“-ban, mer.

jó és olcsó minden, ahol elsőrangú konyha, küküllőmenti fajborok, malac, kacsa, gyöngyivuk-fogás. Tombola, ahol minden szám nyer. Pezseő-so solás. Tánc reggelig, ahol a zenét a birneves Karácsonyi Viktor, a brassói zenekonzervatórium legjobb tanulójának szalonzenekara szolgáltatja. Asztalokat már előre lehet lefoglalni!

Nagy Szilveszter-est a

Gewerbeverein éttermében

Kabaré, bohózatok, réfák, kuplék, éjszakai tündértánc, s b. Közreműködnek: To h Boriska, Dances Ica, Kemény Juci, Orfal Rózi, Háasz Mella, Lukács Éde, Ba yán Kálmán. Kovács karmes. er. Cigányzenét Balán János zenekara szolgálja. Belépti díj ninc.

Történelmi időkét élünk. Emberi és nemzeti létünk egyaránt kockán forog. A válság vihára kegyetlenül végigpaskol kicsinyeket és nagyokat, gyöngéket és erőseket, büszkéket és alázatosakat. Az idők rettenetes próbája nem válogat. Évszázados értékeket is — szent jogokkal együtt — gyökerestül szaggat ki magyarságunk erkölcsi, szellemi és gazdasági földjéből. Már a födelet is, ami alá a pusztító orkán elől menekültünk, száz helyen betörte, rostává lyukasztotta a zivatar. Ki tud egyedül, gyöngén, kétértelműség közt megállni ebben az itéletidőben?

Össze kell fognunk, össze kell tartanunk. Közös lobogó alatt az erők és elhatározások szilárd szolidaritásában támogatunk egymást. Ki mivel tud, ami munkára, áldozatra csak képes, azzal. Lobogónak, ami évtizedek óta a becsület tisztaságával, a bátorság fényével és a magyarság és emberség patinájával jelezte az irányt és egyesítette a különféle utakon és törekvésekben járókat, itt van a B. L. A legnagyobb romániai magyar lap. Az az újság, mely sikereiben, áldozatokban és megpróbáltatásokban gazdag múltjának soha egy pillanatra el nem antorodott, meg nem hátrált, népének embertársainak jogát, igazságát fel nem állta. Az a lap, mely tisztessége, elszántsága és kötelezettségérzete hajthatatlan és hajlíthatatlan rendszerével a romániai magyarságnak rendkívüli szolgálatokat tett és ma is, a legválságosabb időben, rendületlenül őrzi és érvényesíti magas szilárd hivatása tudatát.

A B. L. domináló szerepe a romániai sajtóban nem a véletlen, s nem külső mechanikus működés eredménye, mint ahogy a politikára és közéletre gyakorolt nagy hatása, páratlan népszerűsége és fellendülése sem az, hanem eredménye annak a belső tűznek, amely bennünket történelmi munkánk teljesítésében hevít, amaz ártérsnek, mellyel a magunk ügyét az emberiség ügyévé, az emberiség ügyét a magunkévá tesszük, az újságírás haladott szellemének, mely mint egy villamos középpont, mindenüvé egyszerre juttatja el a haladás és hiradás fényeit, s annak a meleg, benső, zavartalan kapcsolathoz, melyet gondos adminisztrációval lapunk és olvasói, előfizetői között teremtetünk.

Ezt a szerepet, befolyást és erőt akarjuk fenntartani, sőt fokozni most, amikor arra a romániai magyarságnak a legnagyobb szüksége van. A válság megtépette a lobogót is, a vihar bennünket is megkorbácsolt, de az a tudat, hogy milliók jobb sorsáért küzdünk, hogy ma inkább, mint valaha, teljesíteniük kell kötelezettségüket, betölteni hivatásukat, azzal a meg nem alkuvó és meghátrálást nem ismerő daccal, melyet idáig is mindig szembeszegeztek a magunk, magyarságunk, az emberi és nemzeti szabadság ellenségeivel és árulóival, még inkább, még magasabban, még eltökéltebben akarjuk tartani a B. L. zászlaját.

A legnagyobb és legsúlyosabb romániai magyar lap magas és emelkedett színvonalát akarjuk megtartani. Akkor a lapot, olyan hírszolgálat, olyan hazai és külföldi összeköttetéssel, a szerkesztés, a publicisztika, a szórakoztató anyag, a technikai előállítás és adminisztrálás olyan készségével és teljességével akarunk tovább is közönségünknek juttatni, hogy az versenyen kívül álló, s magyarságunkhoz, munkánkhoz, hivatásunkhoz minden tekintetben méltó legyen.

Sokszor hangoztattuk már, hogy a jó újság híhetetlenül nagy költségekbe kerül és abban az úgynevezett olcsóbbodási folyamatban, amely itt-ott érezhető, a jó lap előállítási költségei abszolút érintetlenek maradtak.

A közönséget mi sohasem akartuk és ezután sem akarjuk becsapni. Jönnek tömegestől az olcsó lapok. Lehet ilyet is csinálni, megcsontított hírszolgálat, lecsökkentett anyaggal, kevesebb terjedelmével, leépített és olcsó munkaerővel.

Mi tüzőn-vízen keresztül tartani akarjuk azt a nívót, amelyhez hozzászoktattuk olvasóinkat. Nekünk nincs más anyagi forrásunk, mint a rendkívüli áldozatkészsége és ez a hivatásunk, a legkiválóbb újságírógárda kompozíciójában.

Nem akarunk, nem tudunk és nem fogunk lelkiismeretlen munkát végezni. Azt a pénzt, ami hozzánk befolyik, sohasem tekintjük a magunkénak, idegen pénz az, a magyarság kollektív áldozatkészsége küldte és küldi hozzá, hogy ezen a keserves és nehéz posztón az egyetlen magyarság érdekében sáfarkozni tudjunk.

Ez a kategorikus parancs, amely megtiltja nekünk az olcsóságon való ártó kísérletet. Mi bizunk abban, hogy ez a közönség már tud disztinquirálni és nem hagyja el a lapját, amely számára szórakozás, szolidaritás, biztatás, az élet küzdelem vérről megpecsételt közönsége.

Sőt meggyőződésünk, hogy a hamis lo-

bozóval tűzött kísértés középfelt meg a-
vebben, szorosabban tömörül a B. L. zász-
laja köré, mely az ő harcos jelvénye és
jobb jövőjének a hirdetője.

Mindenki, aki jó lapot, gazdag anya-
gu, európai színvonalon álló, a magyar-
ság egységét, összetartását, a demokrá-
tus haladást, az emberiséget és az iz-
ságságot szolgáló, osztályokon és falc-

kezeteken átvirágzó újságot akar, legyen
elő a B. L.-ra. Fizessen elő, inkább mint
egy paldányt vegyen, hogy ezzel is do-
kumentálja, mennyire együttérző veitük,
mennyire megbecsül, s mennyire kész
részt venni, s bízni abban a küzdelemben,
melyet a B. L. az elnyomott emberi jog-
okért s az ezer sebből vérző magyarságért
folytat.

Csapatával bocsátják el Nagyváradon a magyar tisztviselőket

Munkában az ideiglenes magisztrátus

Nagyvárad, december 31.

Az újesztendő szomorúan kezdődik a
nagyvárad magyaroknak. Olyan aján-
dékmal kedveskedik az ideiglenes magi-
sztrátus, hogy attól egész magyar csapat
városi tisztviselő marad tél közepén ke-
nyér nélkül.

Egyszerre tizennégy magyar tisztviselőt
bocsátanak el a városi villamos-
üzemről, minden nyugdíj nélkül, január
elsőjével, az államnyelv nemtudása
miatt.

Az elbocsátásokon kívül nyugdíjazások
is lesznek és persze ezen a réven is első-

sorban a magyar hivatalnokoktól igye-
keznek megszabadulni.

A nagyvárad interimárbizottság
ugyanakkor, amikor csapatával küldik el
a várostól a magyarokat, kiírta a pályá-
zatot néhány megüresedett állásra, an-
nak dacára, hogy az üresedéseket meg-
lévő tisztviselőkkel szabad csupán meg-
oldani.

Ugy az elbocsátások, mint a pályázatok
miatt többen felebbeznek, sőt az elbo-
csátott magyarok, ha felebbezésüknek
nem volna eredménye, peres uton támad-
ják meg a várost.

A ditrói boszorkány bűnlajstroma

Combolyagné egész sereg
szerencsétlen leányt szál-
lított a másvilágra

Ditró, december 31.

Rövidesen írtunk már arról a megdöb-
bentő bűnyről, amely a ditrói rendő-
séget foglalkoztatja.

Néhány nappal ezelőtt az itteni sze-
gényház felügyelője, Szász Gáspár Jó-
zsefné, született Bajkó Éva, aki anyai
örömlőnek nézett előbe, borzalmas kínok
között kiszenvedett. Halála előtt hozzátar-
tozónak elárulta, hogy Csibi Istvánné
kuruzslóasszony, akit az ismerősei „Com-
bolyagnénak” neveznek, műtétet végzett
rajta és a hat hónapos magzatot elásta
az anyja kertjének egyik málnabokra alá.
Arra a kérdésre, hogy hogyan végezte a
műtétet, Bajkó Éva még elmondotta,
hogy először öt port adott be neki, majd
egy orsóval megoperálta. A szerencsétlen
fiatalasszony ezután rövid idő múlva ki-
szenvedett, férjét és két gyermeket hagy-
va hátra.

A vallomás alapján megindult a vizs-
gálat, Csibi Istvánné azonban ugy lát-

szik, megérezte a veszélyt, mert
eltűnt a városkából.

Számos tanút hallgattak ki, akik hát-
borzongató történeteket beszélnek Csibi
Istvánnéről. A lelketlen asszony már több
mint husz esztendeje foglalkozik kerítés-
sel, egy idő óta pedig magzatelhajtással
is kibővíttette üzemet. Egy ízben például,
egy bálon, megtetszett neki egy gyönyörű
szép orotvai leány, akit becsát a házába
és ott a város négy jómódú fiatalemberé-
nek szolgáltatta ki, olyképpen, hogy ő és
elvetemedett szeretője lefogták a szeren-
csétlen leányt. Több mint tíz olyan le-
ányról és asszonyról tudnak, akik Csibi-
né kezétől haltak meg. Bajkó Éva volt
az utolsó áldozata. A tanuk szerint Csibi-
né mindig egy orsóval pégezte a tiltott
műtéteket, Bajkó Évánál meg is állapi-
tották az orsó-operáció nyomait.

Csibi Istvánné ellen országos körözést
adtak ki.

sz. l.

A Népszövetség újra napirendre tűzte a gyalázatos vérvádaktól
hemzsegő román tankönyvek ügyét

Vérivó magyarok a nemzetközi biróság ítélőszéke előtt

A román kormány második védőirata

Bukarest, december 31.

Két esztendeje annak, hogy e lap ha-
sáljain első ízben mutattunk rá arra a
lélekmérgezésre, amit egynehány tan-
könyv-szakiró évek óta zavartalanul
folytatott, amikor az elemi iskolás tanu-
lók számára készült tankönyvekben

vérvörös szörnyetegeknek, förtelmes,
nyerskussal táplálkozó szörös majom-
embereknek állította be a magyarokat.
Ez a bomlított lélekmérgezés zavarta-
nul folyt és a közoktatásiügyi miniszteri-
um minden megjegyzés nélkül éveken
keresztül megadta az ilyen förtelmekkel
teli tankönyvek számára a legmagasabb
engedélyt a könyv terjesztésére.

A B. L. leleplező cikkei nyomán a ma-
gyarpárt képviselői alapos kutatást ren-
deztek a forgalomban levő román iskola-
könyvek között és amikor a többi iskolai
panaszok ügyében

memorandumot nyújtottak be a nép-
szövetséghez, e beadványban részlete-
sen feltárták ezt a felháborító tan-
könyveséret is.

A magyarpárt beadványának népszövet-
ségi tárgyalása alkalmával a román meg-
bizott — ez még tavaly történt — a ro-
mán kormány nevében bejelentette,
hogy a

román kormány belátja azt a súlyos
sérlemt, amit e gyűlöletet árasztó is-
kolakönyvek engedélyezése és forga-
lombahozása előidézett.

de a román kormány megbízottja egy-
ben arra is hivatkozott, hogy a bukaresti
közoktatásiügyi minisztérium már is in-
téztekett, hogy

ezek a könyvek többet ne kerülhesse-
nek a román iskolásgyermekek kezébe.
Bizonyítékként felhozta a román de-
legátus Zaharescu professzor által szer-
kesztett földrajz-könyv esetét, amikor is

a minisztérium megvonta a Zaharescu-
féle földrajz-könyv terjesztési jogát.

Annakidején a Népszövetség tudomá-
sul vette a román delegátus bejelentését
és a tankönyv-sérelem ügye lekerült a
Népszövetség napirendjéről.

Az idén szeptemberben, amikor a köny-
vesboltok kirakatai megteltek az új ki-
adású iskolakönyvekkel, kíséreltetten
megint átböngésztük az elemi iskolás
gyermek számára készült olvasóköny-
veket. Legnagyobb meglepetésünkre

újra ott találtuk ugyanazokat az ot-
romba hazugsággal, gyalázatos vérvá-
dakkal, alantas lélekmérgezésekkel teli
iskolakönyveket a könyvesboltok pull-
jain.

Be kellett látnunk, hogy hiába írtuk két
év előtti cikkeinket, hiába mutattunk rá
arra, hogy európai, sőt egyenesen világ-
botrány az, hogy ilyen gyalázatos tartal-
mu iskolakönyvekkel mérgezik meg az
ártatlan román diák lelket, hiába történt
a népszövetségi intervenció és hiába fo-
gadkozott a román delegátus — ezek az
usztító iskolakönyvek új borítékban, új
kiadásban, megint belekerültek az isko-
lásgyermekek táskájába.

UJABB BEADVÁNY A NÉP-
SZÖVETSÉGHEZ

A magyarpárt részéről az ősszel újabb
intervenció történt a Népszövetségé-
nél. Részletes memorandumban felsorolták
mindazon iskolakönyveket, melyek a bu-
karesti kultuszminisztérium engedélyzé-
se alapján kerültek forgalomba és me-
lyek az idén is.

akárcsak tavaly, a legförtelmesebb, leg-
gyalázatosabb vérvádat emelték a ma-
gyarság ellen.

A Népszövetség titkársága, amint ilyen-
kor szokásos, a magyar párt részéről be-

THERMOGÈNE

melegét fejleszt és leküzdő a
köhögést, gripet, rheumát,
a da szúrását és zúrást

Thermogène mint egy egyszerű darab
vatta lesz a bőre téve. Előnyös helyet-
tesítője a borogatásoknak, mustár, huzó
és egyéb tapaszoknak, masszáz és re-
vizációs szerekeknek, amelyeknek jó tulaj-
donságait magában egyesíti.

Vezérképvisele: L. DILLAN
Bukarest, str. Pitar 409, 4
NAGY DOBOZ: LEI 33
KIS " " LEI 22

A világ összes gyógyszerárait és
droguériáitban kapható.

adott memorandum másolatát megküldte
a bukaresti közoktatásiügyi minisztérium
számára és egyben

felszólította a román kormányt, hogy a
memorandumban felsorakoztatott vá-
dakra a legközelebbi ülésén terminu-
sáig, adja meg válaszáat.

Jorga közoktatásiügyi miniszter Kiri-
tescu vezérigazgatót bizta meg a magyar-
párt beadványának megválaszolásával.
Ugyanis éppen Kirićescu vezérigazgató
volt az, aki tavaly a Népszövetség fóru-
ma előtt fogadkozott, hogy

a román kormány már eddig is min-
dent megtett, hogy ezek a lélekmérgező
iskolakönyvek eltűnjenek a forgalom-
ból.

A magyarpárti beadvány természetesen
hivatkozott Kirićescu ígéretére és Jorga
gesztusában nem kis ironia rejlett, ami-
kor az újabb válasz megadásával éppen
Kirićescu vezérigazgatót bizta meg.

Információink szerint a vezérigazgató,
Jorga megbízásához híven választát
már el is készített. Ez a válasz egyné-
hány szennzációval is szolgál, így többek
között Kirićescu megállapítja, hogy

Romániában jelenleg 139 elemi iskolai
könyv van forgalomban és ezek között
csupán 26 olyan van, mely jogosan ki-
hívhatta a magyarpárt főháborodását.

Azonban a román kormány — írja je-
lentésében Kirićescu — még a magyar-
párt beadványa előtt igenis mindent meg-
tett arra nézve, hogy ez a 26 proszkribált
iskolakönyv ne kerülhessen forgalomba.
Ugyanis még a nyár derekán

a román közoktatásiügyi miniszter kör-
rendeletet szerkesztett és ezt megküld-
tette az összes iskolakönyv szakiró és
iskolai inspektorátusok számára,
amelyben megtiltotta, hogy az ilyen vá-
dakait tartalmazó iskolakönyveket hasz-
nálják.

A közoktatásiügyi minisztériumban, a
hol érdeklődtünk ezen rendelet megjele-
néséről, azt a választ kaptuk, hogy

a rendelet valóban megjelent és azt
még az iskolai ép kezdete előtt szét-
küldték az említett címekre.

Ezzel szemben meg kell állapítanunk a
következőket:

Mi, az iskolai év megkezdése után vé-
gigjártuk az iskolakönyveket árusító
nagy bukaresti könyvkereskedéseket és
kiadóhivatalokat, ahol igenis még mindig
száz száma találtunk olyan olvasó-
könyveket, melyek telve voltak a fent-
említett gyalázatos magyarellenes és
bornírt rázalmakkal.

Ezeket az iskolakönyveket saját szemünk
láttára százszámra csomagolták és küld-
ték szét az ország minden részébe.

Allítjuk, hogy igenis, e pillanatban is
ezer, sőt tízezer számra vannak forga-
lomban az állítólagos tiltott iskolaköny-
vek

és nincs egyébre szükség, mint bármelyik
állami elemi iskolát felkeresni, ahol akár-
melyik gyermek táskájából előkerülnek
ezek az iskolakönyvek.

És végül csupán még ennyit: A Nép-
szövetség legközelebbi ülésén kerül tá-
rgyalás alá az iskolakönyvsérelem tárgya-
lása, ahol kétségtelenül fel fogják olvasni
Kirićescu jelentését. Valószínűleg szöve-
srinti szövegében felolvasásra kerül az a
közoktatásiügyi miniszteri rendelet is, a
mely a proszkribált könyvek forgalomba-
hozatalát tiltja.

Ezek után nincs több mondanivalónk.
Legfeljebb a népszövetségi urak számára,
ha óhajtják, összevázíthatunk néhány
tucatot ezekből a „forgalomból kivont”
és ennek dacára a könyvkereskedői for-
galomban még mindig kapható köny-
vekből.

f. a.

Hírek

HALLÓ, ITT RÁDIO

B. L.

SPEAKER: Tomcsa Sándor

Halló, halló! itt a magas Minisztérium 92.386-931. sz. alatti jóváhagyásával — a megfelelő taxák lefizetése után — engedélyezett Jövőbelátó.

Kedves Hallgatóim, elnézésüket kérem, mert ugye, bizonyos szükséges formalitások kissé késleltetnek, de azonnal kész vagyok... éppen helyet foglalok ezen a háromlábú széken... így... azt az alabástrom edényt a parázssal kérem közelebb... tiigye... most ezt a parázspont rászórom a szénre és beszívom csodás hatást füstjét... (Most szivom)... E pillanatban kezdem érezni hatását... agyam ködösödik... itélőképességem lazul... elmém csendesen elborul... koponyám, mint ha kiszikkadt volna... most, most érzem, már annyira lehülültem, hogy elértem azon megbízható, hiteles, nemzetközi jósk színpadát, kik ilyen tájt be szokták barangozni a világlapok hasábjait... Még ebből a vörös porból egy csipetnyit a tüzre... és a fellobbanó lángon keresztül látom, hogy:

1932-ben a nagyhatalmak szíves vállaltak együttműködése folytán, az európai polgár végre elérte azt az ideális standardot, melyet így emleget a közvélemény: a teljes leszerelés. Az európai polgár 1931-ben, körülbelül csak felig volt le, — de 1932-ben teljesen le lesz. Szerelve. Egy ilyen teljesen leszerelt európai polgár, így szemre, úgy fog kinézni, mint ha nyomban a születés után, egy szem-pillantás alatt, harminc-negyen évet fejlődött volna testben és lélekben. A nagyhatalmak fogják nézni a nagy művet: a leszerelt polgárt, fogják nézni és azt fogják mondani: „ez egy közszemérembe ütköző polgár, öltöztessük fel.” És felöltöztetik. A fejébe nyomnak egy tartós, szolid páncélsíkot, nett kis rohamszíjjal az áll alatt. Ruhája kinosan fog alkalmazkodni a terephez, lábait véraláló bakancsokba bújtatják s mivel tömeglakása lesz, nyakában állandóan ott fog lógni egy kis bődönben a gázmaszk, mint valami fantasztikus ékszer. De ekkor még az európai polgár nem lesz egészen, tökéletesen és maradéktalanul le. — Szerelve. A leszerelés utolsó simításait egy „dincfűreder” fogja végezni. Nagy hozzáértéssel és a lábával, ugyanis, mint a nagyhatalmak ezirányú összeműködésének utolsó láncszeme. Ezzel aztán a leszerelés sokat dilatált kérdése végleges megoldást nyer. Az európai polgár visszavonhatatlanul le lesz. Szerelve.

Az 1932-es világpolitikánk megint a találkozás jegyében fog lezajlani. Ez év folyamán a következő találkozások lesznek: Laval és a fiaskó; Briand és a német teljesítőképesség ötszázadik határa; Curtius és a frank könyörtelenség; Argetoianu és a deficit; Cuza, a hitlerizmus és a Blau kilócsanó agyveleje; munkanélküli és a népkönyhő elfogyasztott ebédje; összes cégek a kényszeregyezséggel; nyugdíjas az éhhalállal; újságíró az ügyességi fogdával; Csinosné Deli Adolárral és a férj a gútvál.

Visszont: ebben az évben sem fog találkozni: polgár az adóba lefoglalt szerszámmal; néptanító a zálogba tett csontvázával; szinigazgató a közönséggel; betétes a betétjével; albertó a házigazdájával; Bus Fekete az irodalommal; Proccné a Balatonnal; Lupu a miniszterelnöki székekkel és a kisebbség a kormányval.

Belpolitikánkban mindössze annyi változás lesz, hogy ó excellenciája két centit lestuccolhat a szakállából. Kérdéses azonban, hogy ez már segít-e rajtunk...?

A Céfer mérsékelni fogja a tarifát. Hogy is mondjam: nem huzza le rólunk teljesen a ruhát, csak övig. A mérsékelt-övig.

A szerelem, hát kérem a szerelemmel úgy fogunk állni, hogy 1932-ben a sze...

Mi ez?... Bocsánatot kérek, mi ez?... Hogy mer Ön betolakodni a studiomba, mikor én a világmindenséggel közlöm a jövőt... Hogy a hátrálékos adómban?... kérem... engedelmét... ez az én kenyérszerző szerszámmom... nem, hát ezt nem hagyom! Emberek! Segítségg!

*

Asira (Apollo) Mozcó BRASSÓ

Ma, december 31-én és holnap, január 1-én fut:

„A FEKETE LOVAG”

a legszenzációsabb ka'andorfilm. — Valódi sláger. — Főszerepben: RICHARD TALMADGE.

Január 2-től:

„Vihar a Kárpátok felett”

a „Der Bergführer von Zakopane” című híres film után

Főszerepben: Domenico Gambino, Lilian Ellis, Alfons Fryland, Helen Steels. Horváth Sándor cigányzenekarával.

B. L. 6. OLDAL

Hölgyeim és Uraim, legnagyobb sajnálattal, csatlakoztam jövőbe látásom folytatásától ez alkalommal el kell tekintenem... izé... nem szégyen: elvitték adóba a háromlábú széket.

Csak legalább erről haloány sejtelmem is lett volna.

— A B. L. legközelebbi száma üzenetdől napjának ünnepe miatt szombaton, január 2-án jelenik meg. Ifjúság című mellékletünket és a heti rádióműsört is ebben a számban adjuk.

— A torontalmegyei szenátorválasztás. Bukarestből jelentik: Tegnap már megirtuk, hogy a temesvári tábla felmentő ítélete után a nemzeti parasztpárt bányási tagozata ülést tartott s azon elhatározta, hogy Bocu Sevér dr. volt tartományi igazgatót a torontalmegyei szenátorválasztásra jelölje. Ezzel kapcsolatban még azt kell megemlítenünk, hogy a liberálisok Nistor volt miniszter személyében állítanak jelöltet és erre a választásra már teljesen önállóan indulnak. A többi pártok jelölése egyelőre ismeretlen.

— Óriási felhőszakadás pusztított Máramarosban. Tudósítónk jelenti: Máramaros megyében óriási felhőszakadás pusztított, aminek következtében a Tisza kiáradással fenyeget. A gátakat száz vagon kővel erősítették meg.

— Ötszáz romániai nőt adtak el legutóbb ázsiai mulatóhelyekre. Bukarestből jelentik: A rendőrség tegnap a Batistei-utcában titkos találkahelyet leplezte le, ahol morfina nőket közszemlére tettek ki, beteges hajlamu férfiak számára. Egyidejűleg a rendőrség nagy erőkölesrendészeti razziát tartott és ugyanilyen felülvizsgálatot rendelt el a constancai kikötőben is, ahol a szabályszerű könyvekből megállapították, hogy ötszáz nő, akik itt legutóbb hajóra szálltak, nem tért vissza többet az országból. Valószínűnek tartják, hogy ezeket a szerencsétleneket Ázsiába csalták, ahol most nyilvános házakban sanyolódnek.

— Bukaresti tőzsdeszünet. Bukarestből jelentik: A tőzsde január 4-ig zárva marad.

— Feloszlatták a német csokoládékartell. Berlinből jelentik: Az árcsökkenő bizottság felszólította a csokoládé kartell, hogy szállítsa le a csokoládé árát. Miután erre nem volt hajlandó, a bizottság a kartell feloszlatta.

* A „NIEMANDSLAND” című filmet legközelebb előadja a brassói Astra-Apollo Mozcó. Ez a film az egész világon kiténtésben részesült.

— Nagy tűz Moreniben. Bukarestből jelentik: A Petrolblock társaság egyes számu moreni szondáját szerdán hatalmas tűzvész pusztította el. A tüzet a gázmotor idézte elő. Egy közelben levő áruaktárt is megsemmisítettek a lángok. A kár mintegy 2 millió lejre rug, amely azonban biztosítás révén megtérül.

— Száz ezer lejt loptak el egy bukaresti tisztviselőtől. Bukarestből jelentik: A Dunlop pneumatik kereskedés ma délután kétszázötvenezer lejjel az egyik bankba küldte Escade nevű tisztviselőjét, hogy az összeget ott helyezze el. Mialatt a bankban Escade egy nyomtatványt töltött ki, aktatáskájából 100 ezer lejt kiloptak. A vizsgálat megindult és ennek során magát Escadet is őrizetbe vették, mer az a gyanu, hogy furfangos módon a saját számára rejtette el a pénzt.

* Néhány szó a „Trader Horn”-ról. Ha ezer baj ütötte is fel fejét 1931 folyamán, az év utolsó napjának javára kell írunk valamit. E napon tartja ugyanis a „Trader Horn” című gigantikus film bemutatóját a brassói Modern Mozcó. Nem hiszük, hogy valaki is akadna, aki erről a filmről ne hallott, vagy ne olvasott volna, de időszereinek tartjuk még egyszer megemlíteni, hogy a „Trader Horn”-t végignézni többet jelent, mint két élvezetes órát a mozihaen eltölteni. Valóságos afrikai uttal ér fel, amit bajosan lehetne egy moziégy árából a gyakorlatban is megvalósítani. Aki az előadás alatt az expedíció tagjaival a vérfagyasztó ntikalandok sorát átéli, cseppet sem különbözik azoktól, akik először vetették meg lábukat a jártafan őserengetegekben. Vegyen is részt az expedícióban, páratlan és felejthetetlen élménnyel tér haza.

— Kényszeregyezséget kért egy nagy bukaresti textilcég. Bukarestből jelentik: Jack Levy ismert textilnagykereskedő kényszeregyezséget jelentett be. Aktivája 5 és fél millióra, passzívája öt millió négyszázezer lejre rug. Két év alatt fizetendő hatvan százalékot ajánl fel a hitelezőknek.

— Vilmos excsászár nem utazhatik el Hollandiából. Prágából jelentik: Vilmos német excsászár a holland kormányhoz kérvénnyel fordult, amelyben Franciaországba való utazásának engedését kéri. Ugyanis nővére, Sofia özvegy görög királyné súlyos betegen fekszik Párisban. A holland kormány megtagadta Vilmos kérését.

— Lengyel Irén büntetése. Aradi tudósítónk jelenti: Különös körülmények között bocsátották el Lengyel Irént, az erdélyszerte népszerű primadonnát az Aradi színház kötelékéből. Néhány nappal ezelőtt a Hamburgi menyasszony című operett előadásán a kitiű primadonna állítólag megelégedett arról, hogy az egyik ária „Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország” refrénü áriát csak megváltoztatott szöveggel szabad énekelni és az eredeti szöveggel adta elő. Az előadás után Bukarestben feljelentést tettek és retorziókat követeltek. Janovics Jenő dr. ebben az ügyben le is utazott a fővárosba s amkor visszatért onnan, levélben értesítette Lengyel Irént, hogy a társulat kötelékéből elbocsátja. Lengyel Irén természetesen nagy meglepetéssel vette át a felmondást és kijelentette, hogy valami fatális misztifikáció áldozata lehet, mert az előadásán több román előkelőség is részt vett és melegen tapsolták végig az előadást.

Az ideális hashaltó a Dr. BOYER-féle

PURGEN

— Fémgolyót nyel minden reggel egy üzletember. Harry Lanfordnak, egy charlottei üzletembernek minden reggel le kell nyelnie egy kis fémgolyót, ami egy drótra van függesztve. Rövid idő múlva kihúzzák a golyócskát a gyomrából. Ezen a réven nyilik csak ki a nyelcsőve, mely az eledelet a gyomorba viszi. Kezelőorvosa, Gabriel Tucker kijelentette, hogy Lanfordhoz hasonló eset nincs az egész világon. Csak fémgolyónyelés után képes táplálkozni.

— Éhenhalt egy amerikai bankbetétes. Nick Jackson 59 éves cincinnati lakost mindenki úgy ismerte, mint földhözragadt, szegény embert, Jackson a napokban éhenhalt. A rendőrök, átkutatva zsebeit, többek között egy betétkönyvet találtak nála, amely szerint az öregnek 1500 dollárja volt az egyik bankban. Találtak nála kilenc dollár készpénzt is. Takarékoságában annyira ment, hogy a táplálékot is sajnálta magától. Ennek következtében azután éhenhalt.

— Villamosvasut Campina és Brassó között. Bukarestből jelentik: Jonescu, a CFR vezérigazgatója, az új év alkalmából elhangzott nyilatkozatában kijelentette, hogy a vasut személyzetét az utóbbi időben annyira csökkentették, hogy 1932 folyamán újabb elbocsátások nem lesznek. Bejelenti, hogy 1932 első hónapjaiban Campina és Brassó között villamosvasutat létesít és hogy Bukarestben a vasuti személyzet részére egy nagyszabású szálloda építését vette tervbe. Végül kijelentette, hogy minden felesleges pénzt a Gara de Nord teljes kiépítésére fordítja.

— Rastelli, a híres zsonglőr szobrot kap a hazájában. Mint megirtuk, nemrég halt meg 35 esztendőskorában Rastelli, a világhírű zsonglőr, aki évek óta átlagosan havi 5—6 ezer dollárt keresett. Sokat áldozott jótékony célra és mindig szívesen adakozott olasz kulturális célokra. Milánóban, a szülővárosában elhatározták, hogy szobrot emelnek a híres zsonglőrnek, az emberi akaraterő és fegyelmzettesség mintaképének. Rastelli napi 6—8 órai tréninggel érte el az egyensúlyozó művészetnek azt a tökéletességét, amelyet az orvosok is megcsodáltak. Halála alkalmából számos komoly értekezés jelent meg híres orvosprofesszorok tollából.

— Jövő héten szerdán lesz a Torockói menyasszony előadása Brassóban. Megirtuk tegnap, hogy a szintársulat két napra visszajön Brassóba és itt előadja a „Torockói menyasszonyt” és a „Tul a Dunán Baranyában” c. operettet. Most arról értesülünk, hogy ezek az előadások nem most szombaton és vasárnap, hanem a jövő héten szerdán, (Vizkereszt napján) és csütörtökön lesznek.

— Újra be kell nyújtani a román-magyar agrárperek iratát. Budapestről jelentik: A hivatalos lap mai száma közli a román-magyar döntőbíróági egyezmény módosítását. Eszerint az agrárperekben a felek tartoznak a keresetlevelet két példányban újra benyújtani, hogy az ujonnan kinevezett bírák azokat áttanulmányozhassák.

— Pótvallomás a magánalkalmazottakról. Bukarestből jelentik: Tekintve, hogy a magántisztviselők rendkívül adójával s a tantiémekkel kapcsolatos bevallások az 1931 évi mérleggel is összefüggnek, a pénzügyminisztérium az érdekeltektől egy pótvallomás benyújtását kéri. A magánvállalatoknak január 10-ig kell benyújtani alkalmazottaik névsorát, amelyen a november 19-én kapott fizetést kell feltüntetni. Kivétel alá csak a kézimunkások, újságírók és szabadfoglakozásuk esnek. Az új határidőnek mindenestre megvan a jelentősége az érdekeltekre nézve, mert a terminuson túl történt fizetésleszállításokat az adókiutetésnél nem veszik figyelembe!

— Csehszlovákiaiban minden tizedik lakos házassodik. Prágából jelentik: Csehszlovákiaiban évente átlag 137.000 házasságkötés történik. Ez a szám azt jelenti, hogy az év folyamán átlag minden tizedik lakos házasságra lép.

— Megkéselték egy 71 éves öregasszonyt. Marosvásárhelyről jelentik: László és Lázár mezőszőlőgyörgyi lakosok régi haragból kifolyólag Rucsa Gábort és hetvenégy éves anyját életveszélyesen összeszurkálták. A brutális haragokat letartóztatta a rendőrg.

— Tejet kapnak a marosvásárhelyi munkanélküliek gyermekei. Marosvásárhelyről jelentik: A marosvásárhelyi munkanélküliek segélyező bizottság nem ledkeztet meg a nyomorgó családok kideideiről sem. Új intézkedése értelmében minden három év alatti gyermeknek tejet adnak naponta.

— Brassói piaci árak. Marhahus, levesnek kg. I. 20—22, marhahus levesnek II. 12—16, marhahus pecsenye 38—40, sertéshus combja 24, sertéshus karai 28—30, zsirszalonna 24—28, zsír 40, tojás drb. 220—260, csirke párja 40—110. — Élő állatok kilóra: Exportőrök elősúly kg. 12—14, sertés 10—12, igás ökör drb. 5000—7000, ló drb. 4000—10.000, ló luxus drb. 14.000—20.000 lej. — Terményárak nagyban: Buza q 290—350, rozs 250—270, árpa, sör 280—300, árpa, takarmány 240—250, zab 300—350, tengeri, szemes 200—220, lencse, nagyszemű 300—400, bab, fehér 300—400, burgonya 110—130. — Takarmányárak nagyban, per 100 kg. Széna, préselt 150—160, széna, laza 110—120, szalma, laza 60—70, korpa 140—160.

BRASSÓ

„Modern Mozcó”

Telefon 518

Ma csütörtöktől premier!

Német beszélőfilm szenzáció!

TRADER HORN

A csodák-csodája, a slágerek-slágere
Világszláger! A dzsungelfilmek királya Világszláger!
Különleges monument-film.

Az élelő előadás 3 élő malacot és 3 üveg pezsnót, ingyenes ajándékfilm sorsolunk ki.

Pénteken, Ujévkor délelőtt hangosfilm MATINÉ ingyenes ajándék sorsolással 0-15 Leje helyarátkal.

Telefon 145

Redoute Mozcó

BRASSÓ

Ma csütörtökön és a következő napokon

SZŐKE SZAKÁLL

Pompásan perdülő szenzációs vígjáték-slágere
Partnerei LISSI ARNA, FRITZ SCHULTZ, DINA GRALLA.

Pénteken d. e. 1. órától

a legszenzációsabb MATINÉ: „DAS LIED IST AUS” WILLY FORST LIANE HAID

JANUÁR 2.

— Időjárásjelentés. Budapestról táv-
atozzák: A Meteorológiai Intézet jelenté-
szerint további hűsüléssel és észak-
vugati szelekkel borult, csapadékos idő
várható. Franciaországban bőségesen ha-
zótt, helyenként a hó elérte az egy mé-
ert.

— Magyar sakkbajnok győzött a has-
ngsi sakkversenyen. Londonból jelen-
k: A Hastingsi sakkversenyen Vezér
tván magyar bajnok legyőzte Henlont,
ország bajnokát. A küzdelem feltűnő-
rövid ideig tartott.

— Tíz százalékos engedménnyel kap-
ak kenyeret a budapesti munkanélküli-
k. Budapestről jelentik: A magyar sütő-
parosok szövetsége elhatározta, hogy az
hező munkanélkülieknek tíz százalékos
ngedménnyel adja a kenyeret. Ebből a
élből százezer igazolványt osztanak szét
fővárosban.

— Robbanás az Angol Bank közelében.
ondonból jelentik: Az Angol Bank kö-
lében több földalatti gázvezeték felrob-
ant, a járda nagy területen felszakadt és
levegőbe repült. A járókelők között az
őcsapódó lángnyelvek nagy pánikot
léztek elő, de szerencsére senki sem se-
ült meg.

— A kommunisták sztrájkot készítenek
a Ruhr-vidéken. Bochumból jelentik:
itteni rendőrség rajtaütött egy kom-
nista értekezleten, ahol egy a Ruhr-
vi-
en megszervezendő sztrájkot készített-
elő. Az ülés résztvevői közül többeket
tartóztattak.

— KOMAROMY JÁNOS. Ordások címen
egjelent új regénye. Az örök magyar láza-
k nagy történelmi regénye, a gályarabok
envedéseiről, Buda vivásáról. Thököli fel-
eléséről, az eperjesi vérengzésről és Munkács
kásáról. A 340 oldalas könyv ára 143 lej.
apható a Brassói Lapok könyvosztályában.

— További gyűléstilalom Bécsben.
adósítónk jelenti: Az osztrák minisz-
rtanács január végéig meghosszabbított
a szabad ég alatti gyűléstilalmat.

— A nagyváradai gyógyszerészek be-
szüntették a hitelezést. A nagyváradai
gyógyszerészek — mint tudósítónk jelen-
ti — értekezletet tartottak, amelyen fog-
lalkoztak a gyógyszergyárak és gyógy-
áru-nagykereskedők legújabb értesítésé-
vel, melyet valamennyi gyógyszerértárnak
megküldöttek és amelyben tudomásul ad-
ták a patikusoknak, hogy ezentul semmi-
féle gyógyszerárut nem adnak hitelbe. A
gyógyszergyárak eme hitelmegvonása
rendkívül nehéz helyzetbe hozta a pati-
kák tulajdonosait, akik az eddigi szoká-
sok szerint egész éven át is kénytelen vol-
tak hitelbe adni a gyógyszereket. A nagy-
váradai gyógyszerészek értekezlete kimon-
dotta, hogy az új helyzet miatt a gyógy-
szertárak is kénytelenek a hitelmegvonás
eszközével élni és így újévtől kezdődően
valamennyi nagyváradai gyógyszerértár
csak készpénz ellenében szolgáltat ki or-
vosszolgákat.

— Erős, vérbő, kövér emberek számára
a természetes „Ferenc József” keserűviz
naponként való ivása a legkisebb erőlkö-
dés nélkül könnyű és rendes bélműködést
biztosít. Számos szakorvosi jelentés bizo-
nyítja, hogy a Ferenc József viz szív- és
idegbajosoknak, vese- és cukorbetegnek-
nek, valamint közhíjban és csuszban
szenvedőknek is nagyon jót tesz s ezért
máltán megérdemli a legmelegebb aján-
lást. A Ferenc József keserűviz gyógy-
szertárakban, drogériákban és fűszerüzle-
tekben kapható.

— Csikmegyei hírek: Csikszeredából
jelentik: Egy csikmegyei gazdának, adó-
hátrálék fejében egész lakásberendezé-
sét lefoglalta a végrehajtó. Amikor a bu-
torokat kocsiakra akarta rakni, véletlenül
kinyitott egy tulipános láda s egy 100 ezer
lejes pénzcsomag hullott a földre. A vég-
rehajtó — aki azonnal levette az összeg-
ből az adótartozást — ez eset óta meg-
van győződve arról, hogy minden házban
hatalmas értékek rejljenek! — A csiksze-
redai rendőrség letartóztatta Both Péter
kiskoru pékinast, aki a rendőrégen be-

vallotta, hogy eddig több mint öt biciklit
lopott el. A megtévelyedett gyermeket
átadták a csikszeredai ügyészségnek. —
Csikmegye területén annyira elszaporod-
tak a farkasok, hogy éjszakánként a fal-
vakba is bemerészkednek.

— KÖSZÖNETNYILVANÍTÁS. A brassói
római katolikus Nőegyesület jótékonyági
szakosztály vezetői ezuton mond hálás kö-
szönetet az alább felsorolt kegyes adomá-
nyokért, mely részben Palikó R. és a nővé-
delmi irodába nemesszív emberbarátok be-
adtak: 1000 lejt Mandl Gyula, N. N., Székely
Gyula és neje és a zernesti papirgyár, 500
lejt Frida Klein, Kronst. Allg. Sparcassa, Ma-
gyar Ált. Hitelbank brassói fiókja, Banca Ar-
deleană și casa de Economie S. A. R. Societa-
tea Bancară Română sucursale Braşov, ifj.
Kenyeres Károly, Fabrica de celulă Zár-
nesti societatea Anonimă, Baconii Béláné és a
bolonyai szomszedság. (Folytatjuk.)

— SÁRKÖZI GYÖRGY: MINT OLDOTT
KEVE c. 3 kötetes regénye, az ideai magyar
könyvpiacának legkiemelkedőbb alkotása. A
48-as szabadságharc tábori főpapjának, báró
Mednyánszky Cézárnak kalandos élete a cse-
des felvidéki kúriától az emigráció, Párison
keresztül az ausztráliai aranymezőig. A 3
kötet, 700 oldalas regény ára 400.— Lei. —
Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

.....
Snott
.....

— A magyar csikóválogatott győzött
Hágában. Csikók—Fecskek 3:2. A ma-
gyar csikóválogatott győzött a holland
csapat ellen. Mint ismeretes, pár nappal
előtt 3:3 arányú döntetlennel végző-
dött a két együttes mérkőzése. A magyar
csapat felfrissített erőikkel szerepelt: a
kapuban Biri helyén Hada védett, míg a
kistermetű Bruneckert Titkossal cserél-
ték fel.

Minék szedjen On?
Minék szedessen gyermekeivel?
Csukomajolajat, ezt az
olajas és undorító ízű orvosságot.
ELIXIR PANGAQUINE
amely a legfinomabb tokhai májkivo-
natból készül: kitűnő ízű és emellett
a csukomajolaj minden natékony tu-
lajdonosságával rendelkezik, ezenkívül
pedig négyszer olyan erős a hatása.
Kapható minden nagyobb gyógyszerértárban
és drogériában.

— A Budai „11” szép győzelme Nápoly-
ban. Nápolyból jelentik: Tegnap délután
turázó budai 4:0 (2:0) arányú fölényes
győzelmet aratott a Vomero együttese el-
len, mely pillanatig sem volt komoly el-
lenfele a magyar csapatnak. A gólokat
Polgár, Kiss és Tárnok lőtték. A magyar
csapat folytatja turáját francia földön. A
nápolyi mérkőzés után tovább utaztak
Toulouseba.

— Nagyszabású korcsolyaverseny lesz
Gyergyószentmiklóson. Jelentették már,
hogy karácsony óta a Gyilkostói jégpá-
lyán gyakorlatozik a romániai korcsolya-
sport néhány legkiválóbb képviselője. A
kitűnő gárda részvételével január 3-án
nagyszabású bemutató korcsolyaverseny
lesz a gyergyószentmiklósi jégpályán. A
versenyen résztvesz Horosz Béla többsző-
rös bajnok, a Beke-Bojaki pár, Kiss
Magda és több jónévű műkorcsolyázó. A
verseny délután kettőkor kezdődik és fel-
tétlenül a téli sportszezon kiemelkedő es-
eménye lesz.

Közigazdaság

ROVAT-ÉLEN

Negyszáz lejes fejőstehen

...Nem nálunk lehet ennyire kapni egy
őlmegtermelt rendes fejőstehenet, hanem
szomszédban, Lengyelországban!
Az agrárválság hiheletén és a romá-
iai méretekhez is szörnyű parasztká-
asztrófáról beszélnek azok a számok, a
melyek a lengyel belföldi mezőgazdasági
rakat tüntetik fel.

Tessék csak nyugodtan elképedni!
Egy lengyel zloty 19—20 lej s így való-
an gazdasági katasztrófát jelent a len-
yel paraszt számára, hogy egy ló ára
úr 5 zlotynál kezdődik s nagyon jó ló-
ak kell lennie annak, amelyért 20 zlotyt
kaphat.

Öt zloty 100 lej, 20 zloty 400 lej.
A fejőstehenek árai 15—20 zloty között
mozognak. Vagyis, egy fejőstehenért sem
ap többet a mezőgazda, mint 400 lej!
De menjünk tovább:

A hizott sertés ára 9—10 zloty, lejben
számítva — 200!

Az egyik varsói lapban olvasható az
alábbi hír:

A minap egy elkeseredett paraszt a tó-
a hajította disznáját, mert a vásáron nem
dtek érte csak 5 zlotyt.

Egy másik hasonló hír ugyanaból a
apból:

A kalasnyyi vásáron egy lóért csak 8
zlotyt akartak fizetni, de az eladó enny-
iért nem akart megadni a paripától,
kkor egy kefekötő, akinek megletszett a
ő sörénye és farka, 10 zlotyt ajánlott a
azdának, de csak a sörényért és a ló
rkáért! A gazda rövid gondolkodás után
gy oldotta meg a kérdést, hogy fogta
s levágta a ló sörényét és farkát, meg-
apta a 10 zlotyt, a megcsontított, csuf-
lett szegény paripát pedig ott hagyta a
ásárpiacon — gazdátlanul.

Az állatárak esésének — állítólag — a
akarmánydrágaság a legfőbb oka. A len-
yel parasztlételek nagyrésze olyan
icsi, hogy takarmánytermésre nem jut
ely rajta. Ezzel szemben a paraszlok
szénye annyira üres, hogy külföldről
ozott takarmányt nem képesek vásá-
olni s így kénytelen elkótya-valójuk lo-
ukat, tehénüket, mert másként éhendő-
nének az állatok.

A lengyel falvak nyomorára jellemző,

hogy vannak községek, ahol alig akad
egy világító petróleumlámpa vagy gyér-
tya és husz ház közül tizenkilenc estétől-
reggelig sötét marad.

A parasztek nagyrésze rongyokban jár.
A lengyel parlament folyosóján alig
esik másról szó, mint a parasztek nyomor-
áról, a mezőgazdasági árak félelmetes
és megdöbbentő nagy eséséről.

Ha az ember ezt a hírt olvassa, szinte
megesik a szíve a lengyel parlament sze-

gény — képmiséiön. Különösen, ha azo-
kat a parlamenti tudósításokat olvassa, a
melyek a lengyel képmisék összetűzéseiről,
parlamenti perekedéseiről számolnak
be.

Hogy is érnek rá a képmisék a par-
lamenti zajos politikai viták mellett a
szegény kétségbeesett parasztek helyze-
tével is foglalkozni!

Pardon, csak a folyosón esik erről szó.
(P.)

Bejelentési kötelezettsé- ség a tantiemekről

Bukarest, december 31
A pénzügyminisztérium elhatározta,
hogy a magántisztviselők rendkívüli adó-
járól szóló törvény alapján elrendeli,
hogy a vállalatok külön is jelentsek be az
1931 év folyamán általuk kifizetett tanti-
emeket és más igazgatósági napidíjak,
vagy más tiszteletdíjakat.

Azok a vállalatok, amelyek a mérleg-

munkálatok miatt ennek a bejelentési
kötelezettségnek nem tesznek eleget (a
tantiemek nagyrésztét rendszerint a köz-
gyűlés után szokták kifizetni) a bejelen-
tési kötelezettség elhalasztását kötelesek
kérni a pénzügyminisztériumtól.

A bejelentésről egyébként külön ren-
delet fog intézkedni.

Megjelent a törvény az ipari kibocsátások állami jótállásáról

Kormánybiztosok fogják ellenőrizni a kölcsöntigénylő nagyvállalatokat

Bukarest, december 31
A hivatalos lap mai száma közli azt a
törvényt, amely a nagy iparvállalatok
által kibocsátandó kölcsöntvények álla-
mi garانتálásáról szól. A törvény főbb
intézkedései a következők:

Az ipari kibocsátásokhoz nyújtandó
állami garancia nem haladhatja meg a
két milliárd lej összeget. Az ipari köl-
csöntvények úgy a belföldi, mint a
külföldi pénzpiacokon elhelyezhetők, de
ilyen kötvényeket csak azok az iparvöl-
latok bocsáthatnak ki, amelyeknek leg-
alább 400 millió lej befizetett alaptőké-
jük van, vagy ha hadianyagokat gyártá-
nak, legalább 200 millió befizetett tőké-
vel rendelkeznek.

Kibocsátást nem eszközölhetnek a
petroleumtermékeket előállító vállalatok.

A kötvények, amelyek sorsolással lesz-
nek egybekötve, 8 és fél százalékot fog-
nak jövedelmezni, ugy lejre, mint bárm-
lyen más valutára szólhatnak. A vissza-
fizetési határidő legfeljebb 20 évben ál-
lapítható meg. Az ipari kötvények min-
den állami, vagy más illeték és adó alól
mentesek.

Azokhoz az iparvállalatokhoz, amelyek
a pénzügyminisztérium hozzájárulásával
ilyen kölcsöntvény-kibocsátásokat ez-
közölnek, a kormány egy-egy komizárt
fog kinevezni, amelynek az lesz a felada-
ta, hogy a kölcsönt igénybevevett vállalat
üggyvitelét ellenőrizze. A kormánybiztos
minden igazgatósági ülésen köteles részt
venni és időnként jelentést tenni a vál-
latat helyzetéről. A kormánybiztos hono-
ráriumát a vállalat fizeti.

Eletbelép a Patenta-fixa!

Bukarest, december 31
A pénzügyminisztérium ma körrende-
letet küldött szét a pénzügyigazgatósá-
gokhoz, amelyben közli, hogy január 1-
ével alkalmazásba lép a kiskereskedők és
kisiparosok patenta-fixa, vagyis állandó-
jellegű adórendszere. A pénzügyigazgató-
ságoknak három évre visszamenőleg meg
kell állapítaniuk, hogy kiknek volt 100
ezer lejt meg nem haladó adóalapjuk s
ezeknek adóját három évi időtartamra
egy bizottság fogja januárban megállá-
pítani. A bizottságnak tagjai lesznek: egy
törvényszéki bíró, mint elnök, a pénzügy
igazgatóság delegáltja és a kereskedelmi
kamarának egy kiküldöttje.

Mennyi gabonaprémiumot fizettek ki eddig?

Bukarest, december 31
Azóta, hogy a buza és általában a ter-
mények exportja stagnál, kevesebb szó-
esik a buza és liszt exportprémiumáról,
bár az állam ilyen címen még jónéhány
millióval tartozik az exportőröknek.
A legújabb kimutatás szerint az állam
buzaprémium címén eddig 534.941.511
lejt, lisztexportprémium címén pedig
15.824.206 lejt fizetett ki.

A magyarországi transzfer-mora- tórium és a külföldi hitelezők

Budapest, december 31.
A transzfermoratórium gyakorlati ké-
resztűlvitelével kapcsolatban több kifo-
gás hangzott el arról, hogy bizonyos kér-
dések nem nyertek a rendelet intézkedé-
seiben végleges elintéztést. E függőben
maradt kérdések rendezésére vonatkozó-
lag illetékes helyen azt a kijelentést tet-
ték, hogy a moratóriumot bevezető ren-
delet csak alap és keret a további intéz-
kedésekhez. A magyar kormány rövide-
sen tárgyalásokat indít a külföldi hitele-
zőkkel egy olyan szerv létesítésére, a
mely aztán az összes hitelezők nevében
egyetemlegesen tárgyalhat. Magyaror-
szágnak — tekintetbe véve az összes
külföldi hitelezőket — százazrekre menő
apró hitelezővel van dolga, akikkel kül-
lön nem tárgyalhat s ezért valószínűleg
elfogadják azt a külföldi indítványt,
hogy a kishitelezők minden államból egy-
egy megbízottat küldjenek ki, akikből
aztán megalakítják a nemzetközi tárgya-
lóbizottságot.

A népszövetségi tanács januári ülés-
szakára egyébként Magyarországtól Korá-
nyi Frigyes báró pénzügyminisztert és
Walkó Lajos külügyminisztert küldi ki,
miután a Népszövetség előtt napirendre
kerül a magyar pénzügyi helyzetről be-
számoló jelentés is.

A SIRO VÁROS

Három napja már, hogy Zincone csapatai elhagyták a várost. Olguskával azóta nem találkozott. És most valahogy megnyugvás költözött a szívébe. Megvezekelt a bűnéért, szörnyű árat kellett fizetnie, de tovább nem vétkezik.

De ezen az estén újból telefonhoz hívták. Sürgető és követelő volt az asszony hangja.

— Feltétlenül beszélni akarok magával. Meg kell tennie. Jöjjön le azonnal.

A telefonközpontban egy feketebajuszú férfi lázas gyorsasággal jegyezte le a beszélgetést.

— Nem maradhatna el ez a találkozás, Olguska?

— Nem. Követelem, hogy jöjjön le. Ezzel még tartozik nekem.

Jövök. Hol vár rám?

— A Harang-utcán leszek. Ne várasson soká.

Amikor a Harang-utca ért, a nő sietve jött vele szembe. Ebben a pillanatban egy fekete felöltöjű férfi ment el mellettük és kalapja alól szurósan megnézte a párt. Pista Pista karjához surolódott.

— Menjünk innen. Sokan vannak és aztán megfigyelnek.

— Csak nem fél?

— Magamat nem féltsem, de magán kell őrködnöm.

Megfordultak a Kossuth-utca irányába. Egy köpcös, borotváltképi, mosolygós arcú férfiha botlottak. Ez is alaposan megnézte őket.

Sietve indultak meg a Kossuth-utcan, a liget felé.

A fekete felöltös valahogy eléjük került. Pista visszafordult és észrevette, hogy a köpcös is követi őket.

— Megfigyelnek. Olguska. Nem szabad többé találkozunk.

— Hát jó. Csak rövid néhány percünk van, ezalatt elintézzhetjük. Emlékszik-e Pistu, hogy mit mondott a multkor, a mikor a magáé lettem? Hogy nem nekem való ez az élet és egyikünkhöz sem méltó, amit csinálunk. Megcsaljuk a világot és megcsaljuk önmagunkat. Az utolsó három napon sokat töprengtem. Beláttam, hogy igaza van. És határoztam. Rövid szünetet tartott.

— Vigyen magával, Pistu. Menjünk el innen messzire. Ahol senki sem ismer. Eljünk egymásnak és egymásért. Nem bánja meg, boldoggá teszem...

A fin feje csüggedten esett alá...

— Olguska, becsületesnek kell lennem. En szeretem Sárít és mindig szeretni is fogom...

Az asszony elképedve nézett rá...

— De hiszen szakítottak... Akkor hát mire volt ez az egész komédia?

— Szakítottunk és ő nem lesz az enyém. De szeretem és most, hogy elvesztettem, csak a veszteségét érzem. Ő tölti be a lelkem, ha sohase lesz is az enyém.

Az asszony mintha sóbálványra meredt volna...

— Akkor hát... amit velem csinált...

— Nagytól vétkeztem... Nem is kérem a bocsánatát... Erre nincs bocsánat...

— Pistu...

Kérlel, könyörgően nyult felé az asszony karja. Ebben a pillanatban a felöltös suhant el mellettük...

Pista jó hangosan, hogy két lépésnyire is megérthették, jó éjszakát kívánt. És mielőtt az asszony magához térhetett, tiltakozhatott volna, sebes iramban indult vissza a szerkesztőségbe.

Soha ilyen intenzíven nem érezte át a város a Husvét szimbolikus értelmét, mint most. Az Istenember egyéni tragédiája a nagy kollektívum tragédiájává szélesedett. A Kálvária állomásai élő valóságok, a gecsemáni kert borzalmait ezren és ezren élik át az átkinlódott éjjeleken és nincs jószág angyal, aki enyhítő itallal szálljon alá a magasságból.

A templomokba valóságos bucsujárás indul. A Dominica Palmarum hozsannájába idegen kürtök riadója vegyül, nem a szelidség, jószág és szeretet tartja bevonulóját Jeruzsálembe, hanem Tiberius légioi alatt dühörög a föld és a nemzete sorsát sirató Messiás eltakarja arcát a város felett, mert látja a messze nyugatról megindult seregeket, amint tüzzel és vassal viszik keletre a római sást és nem állanak meg addig, amíg áthatolhatatlan sivatagot nem ér a lábuk!

Két órákor támad fel először a Krisztus a Kálvária kápolnájában, háromkor más templom harangjai zúgnak fel glóriában és ez így megy este nyolcig, amikor a fehérpapok templomában indul el fehér baldachin alatt az Istenember, hogy az igazság feltámadásának hitét sugározza szerte a világba.

Zengnek, bugnak a husvéti harangok, de megtörik az alleluja és erőtlén a hit, amelynek hegyeket kellene megmozdítania. Vagy nem mozdították el a mázsányi követ az angyalok a sirbolt szájáról? Nincs cró, amely kimozdítsa helyükből a bosszuállás és gyűlölet szikláit?

Ott áll az ájtatoskodók között, meghajítja a fejét, amikor a pap messzeható ének szóval hirdeti, hogy resurrexit sicut dixit, de üres a szíve és nem hisz a feltámadás igazságában.

Murányiné furakodott melléje.

— Levelet küldött az uram, — sugja titokzatosan. — Önnek is van benne üzenet.

— Vacsora után elmegyek.

— Várni fogjuk.

A Brassói Lapok

Könyvnaptárai

minden könyvkereskedésben és minden újságelárusítási helyen kanphatók !!!

Nagy Regelő naptár 25

Gazda naptár 25

Kis Regelő naptár 12

Kis Családi naptár 12

Előjegyzési naptár 25

Viszonteladóknek megfelelő árkedvezményt adunk. — Egyes példány rendelésnél a pénz bélyegben is be lehet küldeni, portóra 5 lej külön küldendő be. Postai rendéseket azonnal elintézzük. A

Brassói Lapok Könyvosztálya

Az alacsony szobában nyolcan-tizen lehetek együtt. Csupa férfi, keménykölmű munkások, akiket Pista még csak látásból sem ismert, de mind barátságai és szívesen fogadták. Egyetlen asszony köztük, a népevezér felesége.

Az alvezérek kara... A vezérek mind Ilaván és Theresienstadtban ülnek, az ország minden részéből egybehordták őket, de a magára hagyott tábornak új vezérei akadtak.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznapi: egy sor 6, vastag betűből 12 lej. Vasárnap: 7:50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 sor. Négyeszi hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50 szeri megjelenésnél 2 lej.

Véte'-eladás

Nagyon olcsó áron szerezhetsz be FINOM, MELEG GYAPJÚ, HARISNYÁT, tartós, jöminőségi pamutharisnyát. Gyermekharisnyák, stucnik. Megrendelésre vagy rak árról. Brassó, Str. dr. Babeş 6., földszint. Új kórházzal szemben. 16357

Gyógyszertár, realjogu, forgalmas helyen eladó. Értékesítheti Kereskedelmi Banknál, Satumare 16432

AGRARBETÉTKÖNYVÉRT eladók cséplőgépek, motorok, vasszerzgapadok, lakatoszszerzők. Marosvásárhely, Calarasilor 9. 16428

Allást keres

Gyermekszertő fiatal özvegyasszony elmenne gyermekkek mellé. Háztartásban segédkeznék. Varráshoz ért. Szíves megkereséseket „Szerénv” jelíge a brassói kiadóba kér. 16429

Magyarul, románul, kevésbé németül beszélő, virág, konyha, táj- és faiskolai kertészetben teljes jártassággal bíró fiatal, nős, gyermektelen keresz állást keres. Bukarest, Str. Gramont 1-a szám. 16425

HÁZVEZETŐNŐ állást keres. intelligens asszony. „Szolid” jelíge. Ama kiadóhivatala Marosvásárhely, továbbít. 16428

Allást nyer

Fiatlabbb, férj nélküli SZAKÁCSNŐ keresetkérő, aki főzésben, édességek készítésében és mosásban is perfekt. Fildermann, Bukarest, Moşilor 48-50. 16381

Konyhakertészetben, gyümölcsfakézelésben és lehetőleg méhészetben jártas kertész keresek azonnali belépésre. Szelenovics, Degenfeldfeldtanva u. p. Carei. 16427

FIATAL LEÁNYT pénzbeszedőnek, szerény fizetéssel felvesznek. Brassó, Vár-ucca 73. Gidály. 16430

Házasság

Férjhez adnám leányomat, 30 év körüli fiatallembert, kinek 10-15 ezer lejű állást biztosítok. Levelet „Perfekt” könyvelő” jelíge a kiadóba kérek. 16409

Vegyes

Fuchs fogorvos (20 évi párisi praxissal), Bukarest, SERZEI 35. Díjtalan kezelés, foghúzás. 16380

Hédi Eppler ritmikus torna iskoláját áthelyezte Calea Victoriei 2. alá. 16423

Impotenciát azonnal szüntünk. Duplabilitekos választékos leveleket a brassói kiadóba kérünk „Diszkrét” jelíge. 1642

LEIPZIGI MINTAVASÁRMA megbízásokat vállalt technikailag képzett fiatallembert. Cím 16419 szám alatt a brassói kiadóban.

Lakás

Kolostor-ucca 4. ütlehelyiség, ugyanott modern 4 szobás lakás április 1-re kiadó. Értékesítheti Tutsek Jenő, Str. Mihail Weiss. D. e. 12-1-ig. 1642

Czernowitzer

Morgenblatt

tűnőten demokratikus napilap.

Megjelenik kétszer naponta.

Legelterjedtebb és legolvasottabb német lap Nagyromániában.

Közjegyzőileg hitelesített példányszám.

Kitűnő hírszolgálat — Saját tudósítók.

Európa minden fővárosában mint hírdető szerv. kiválóan alkalmas.

Elterjedtség: Nagyrománia, a csatlakozó Lengyel részek, Csehszlovákia, az összes Balkán államok és a Kelet.

Saját gazdasági rész. — Autó. Rádió. Sport és szépirodalmi mellékletek.

Saját utazási és túrdó mutató.

Saját nyomda.

Linotip gépszedés — Rotációs nyomás.

Szerkesztőség és kiadó

Cernauți, Str. Poincaré Nr. 3.

Tisztelettel értesitem a n. é közönséget, hogy a **Brassó, Hosszu-u. No. 5.**

étterem vezetését átvettem, ahol elsőrangú konyharól, küküllőmentes borokról, figyelmes és olcsó kiszolgálásról gondoskodtam.

Szűveszter este d' sznótor, zene és tánc reggelig.

Szíves pártfogást kér. **Héija Áradárné**

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV No. 31.108—1931. serv. financiar HIRDETMEY

Brassó törvényhatósági város polgármesteri hivatala ezenel közhírré teszi, hogy a városi utak, utcák és körutak kivételes és ismételt használata után kivetett taxákra vonatkozó szabályrendelet, amely a városi tanács 32.557—1930. számú határozata, valamint a városi interimár bizottság 10.976—1931. számú határozata által alkotott, a „Comitetul Local de Revizuire din Cluj” 1315—1931. számú rendeletével jóváhagyott és pedig:

A „Comitetul Local de Revizuire” a brassói városi tanács 1930. december 22-én tartott gyűlésén megszavazott, a „Comitetul Local de Revizuire” által 1931. március 27-én kelt rendeletével adott utasítások szerint módosított és a Brassó város ideiglenes bizottsága 1931. november 15-én kelt 10.976. számú határozatának rendelkezéseinek megfelelőleg, a polgármesteri hivatal 10.976—1931. számú jelentésével előterjesztett a városi utak, utcák és körutak kivételes, de ismételt használata után előírt városi taxákra vonatkozó szabályrendeletét.

Ezen rendelet végérvényes.

Cluj, (Kolozsvár), 1931. december 8-án.

Preşedinte: Referent: I. Virgolici m. p. G. Bárdos m. p.

Membru: Fărcasiu m. p.

Az eredetivel összehangzó másolat.

Cluj, 1931. december 11-én.

Olvashatatlan aláírás.

A jóváhagyott szabályrendelet 1932. január 16-án lép életbe.

Brasov, la 28. Decembrie 1931.

Comisia Interimară, Secretar General: Borgoman m. p. Socaciu m. p.

B. L. Kocsis Béla Felelősszerkesztő:

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420, félre 820, évente 1600 lej.

Fiókiadóhivatal és szerkesztőség Hunyad- és Alsófőhervármegye részére Déva, Str. Ioan Creanga 2. Telefon 17 (Balogh Géza)

MEGBIZOTTAK. Bukarest: Dán Dániel, Gerő Sándor és Kón János. — Déva: Str. S. Barnabiu 10. (Oszán Kálmán) — Kolozsvár: Str. Duşanilor 7. (völ. Timar-utca) (Neumán Ignác) Marosvásárhely: Benjámín Árpád Str. Barerie 1 (Sörház-u.) — Nagyvárad: Str. (Szabó Gyula) — Szatmárnémeti: Str. (Szigetváry László) — Nagybánya: Str. Nic Jiga 32 (Szabó Gyula) — Szatmárnémeti: Csokor-u. 10. (Váradi József) — Szilágysármány: (Helyparia Ernő) — Török: Str. Rajala d' erdi nand 25 (Dénos József)

Központi szervezők. pénzügyi jogszolgáltatás: Bartha Géza, Dán Mózes.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatal, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifák a kiadóhivatal szolgálatán.

Wassermann: Etzel Andergast

A „Mauricius-ügy” folytatása. Regény 2 kötetben. 760 oldal. Ára 232.— lej. Wassermann korábbi regényének, a Mauricius-ügynek folytatása, de csak olyan értelemben, hogy itt is nagy szerepet játszik Etzel Andergast, a Mauricius-ügy lángoló lelkű gimnázistája, akit itt már mint egyetemi hallgatót látunk viszont. Egyébként, ez a könyv teljesen önálló regény, amely egészen más problémákkal foglalkozik, olyan kérdésekkel, amelyek sokkal aktuálisabbak és égetőbbek, mint Mauricius tragédiája. — Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályában.

AZ UJ ATHENEUM sorozat második kötete

Móricz Zsigmond Forr a bor

CSAK 68 LEJ

A nagy magyar író legújabb regényalkotása. A nagy diákok az élet küszöbén álló fiatallemberek életének remek regénye. 291 oldal egész vászon kötésben.

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

Brasov—Brassó, Kapu-utca 56—58. (eletel-interurban: szerk és kiadóhivatal) — 77 és 82 Bucuresti—Bukarest 1, Boulevard Schitu Măgureanu 21. Telefonszám 363—64